

Analogt och Digital

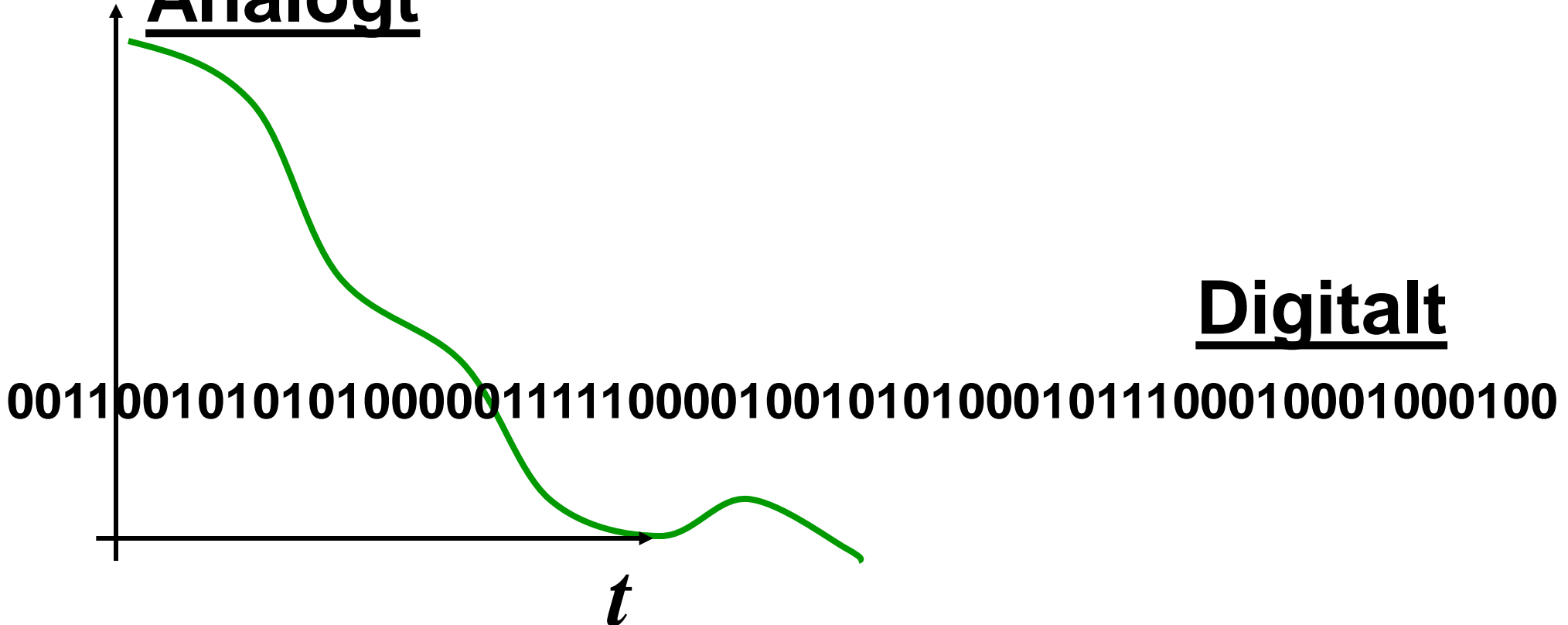
Viktor Öwall

Analoga och Digitala Signaler

Analogt

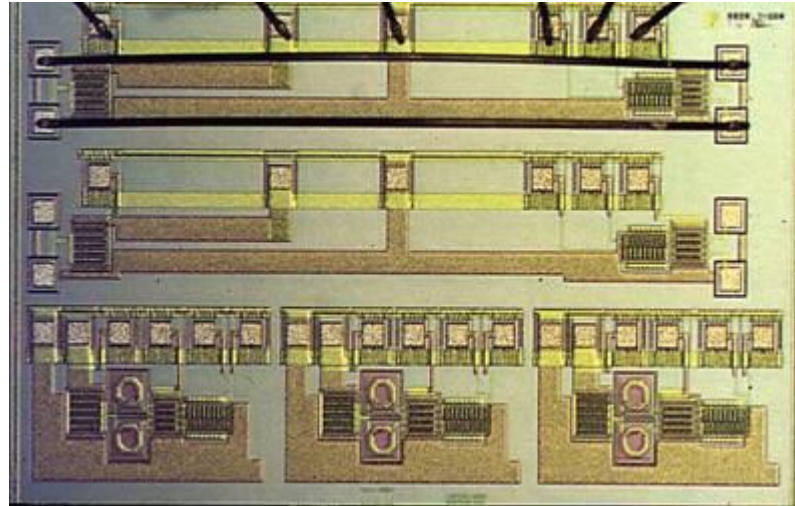
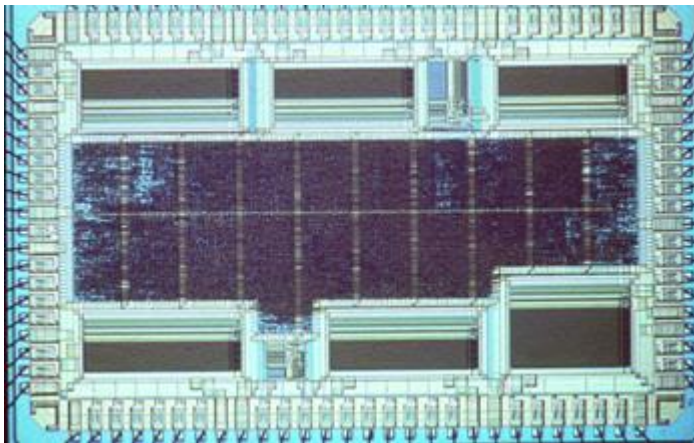
Digitalt

Analogt kontra Digitalt

Analogt

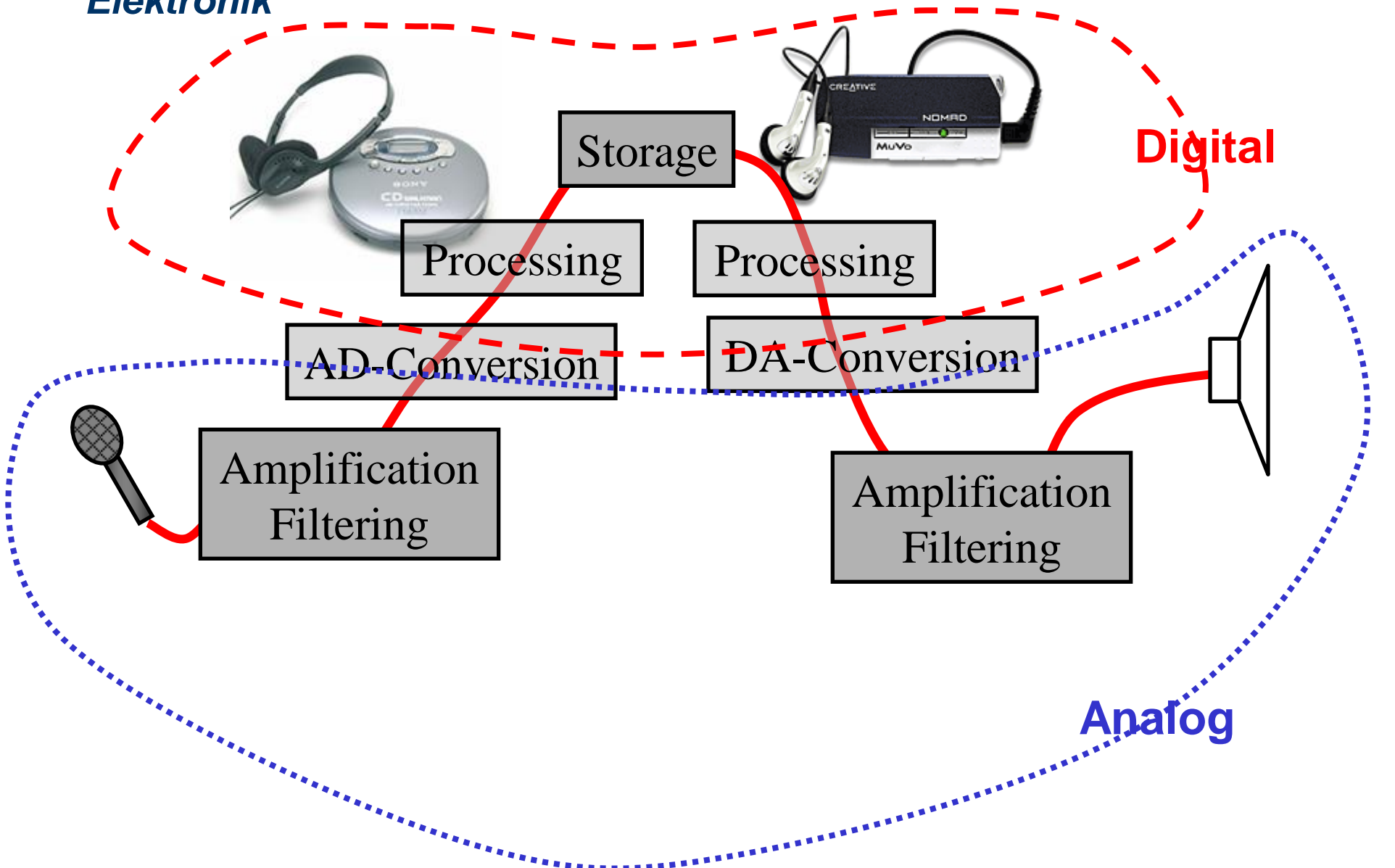
- få komponenter
- låg effektförbrukning
- höga frekvenser
- ”verkliga” signaler

Digitalt

- Hög precision
- Komplexare algoritmer
- Lagringskapacitet

CD/DVD, MP3, Digitalkamera,
GSM, datorer, etc, etc

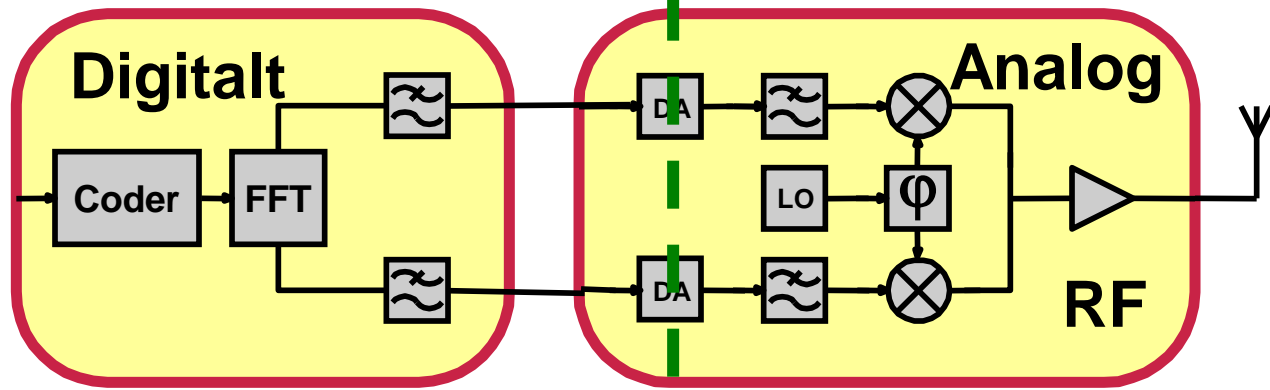
Digital

Analog

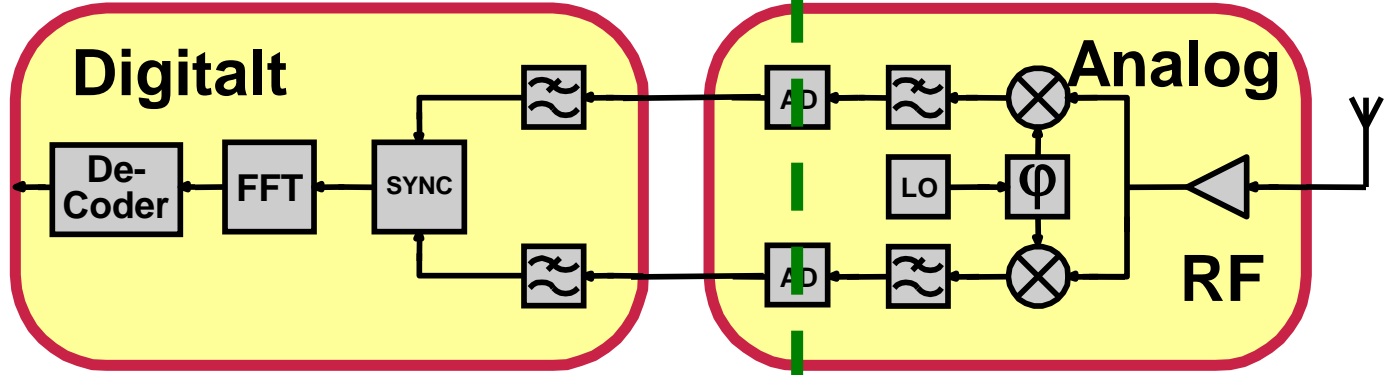
AD/DA i Radio

Gränssnitt Analogt/Digitalt

Radiosändare

Radiomottagare

Trenden idag är att flytta Analog/Digital gränssnittet så nära antennen som möjligt.

Binära Talsystemet

MSB =
Most Significant Bit

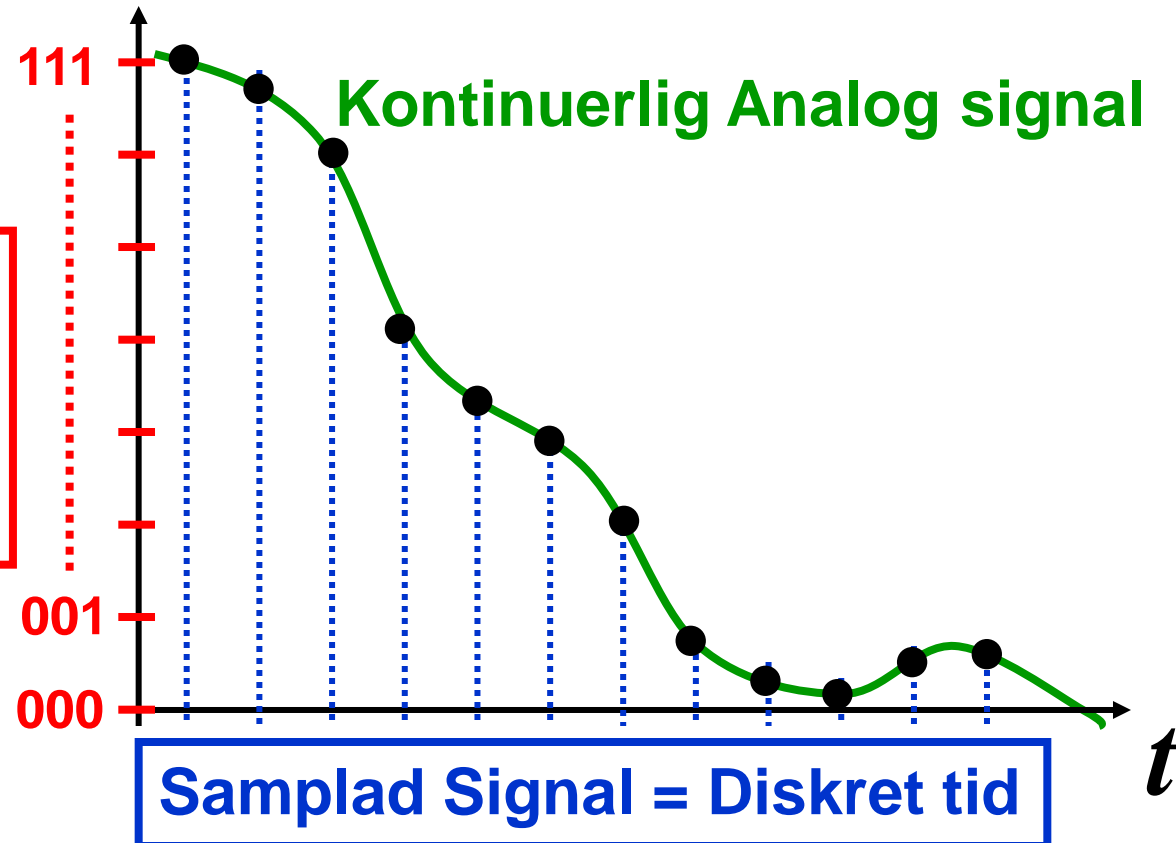
LSB =
Least Significant Bit
Minsta förändringen

N bitar
↓
2^N ord

	2^2	2^1	2^0	
	0	0	0	(0)
	0	0	1	(1)
	0	1	0	(2)
	0	1	1	(3)
	1	0	0	(4)
	1	0	1	(5)
	1	1	0	(6)
	1	1	1	(7)

$V_{fs} =$
V full scale =
1LSB*2^N
(Med denna definition
kan inte V_{fs} nås)
 $V_{outmax} = V_{LSB}(2^N - 1)$

Digitala Signaler

**Kvantisering =
Begränsat antal
nivåer =
Diskret Amplitud**

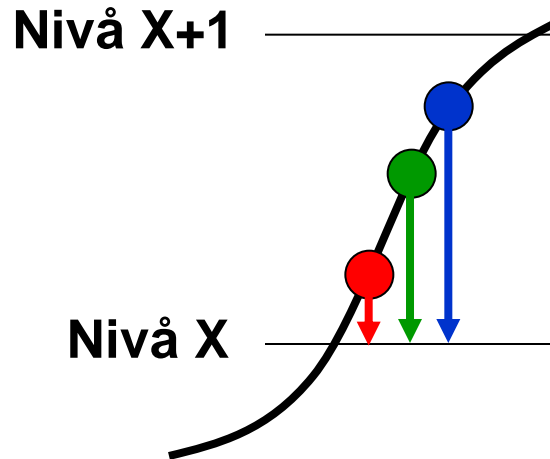
Digital Signal = Diskret tid och amplitud

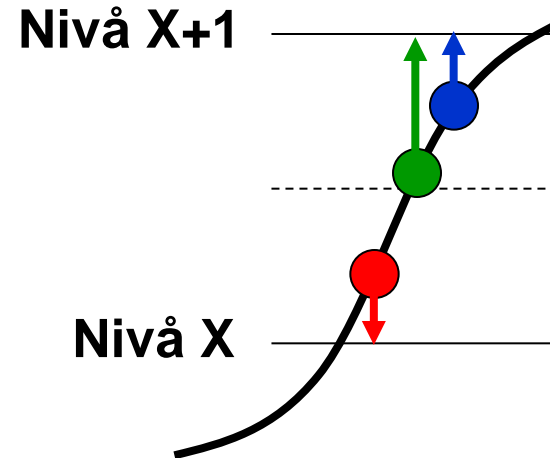
Dynamik och Upplösning

Antal bitar	Antal Intervall	Upplösning $V_{fs}=0.5V$	Dynamik $V_{LSB}=0.03125$
4	16	0.03125V	0.5V
8	256	2mV	8V
12	4096	0.12mV	128V
16	65 536	7.6μV	2042V
24	16 777 216	29.8nV	524288V

Kvantiseringsfel

Trunkering
Alla värden mellan två nivåer approximeras åt samma håll

Maximalt fel = 1LSB

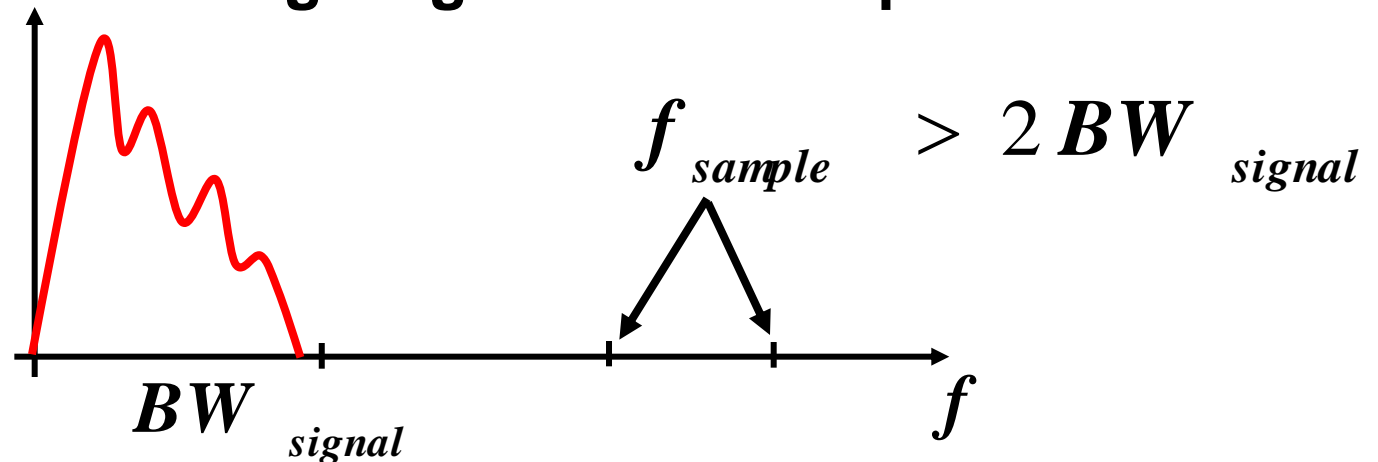
Avrundning
Värden approximeras antingen upp eller ner

Maximalt fel = 1/2 LSB

Nyquists Samplingsteorem

Om man samplar en analog signal med en bandbredd, BW_{signal} , med en samplingsfrekvens

$$f_{sample} > 2 BW_{signal}$$

kan den analoga signalen återskapas.

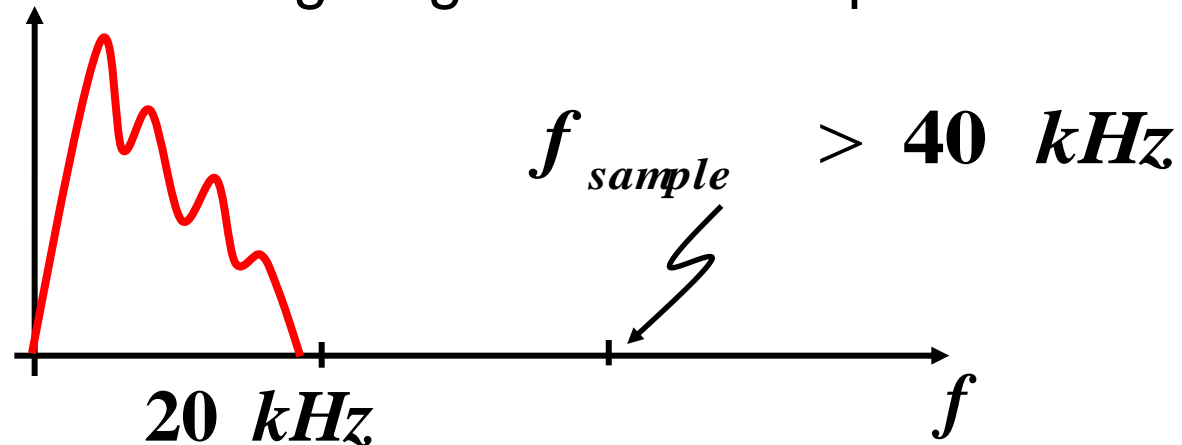
Mer om detta i Digital Signalbehandling

Nyquists Samplingsteorem - Audio

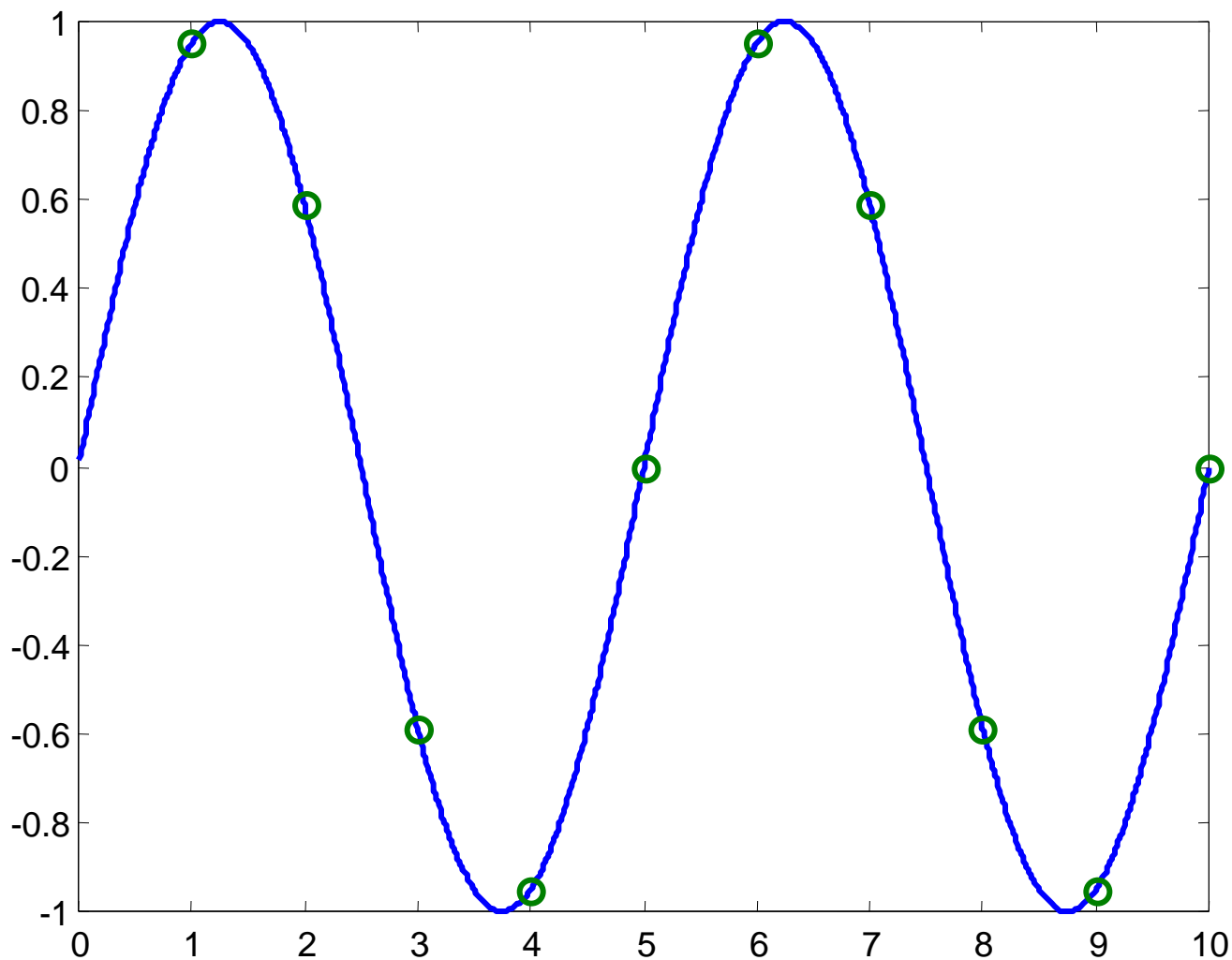
Det mänskliga örat har en bandbredd 20Hz-20kHz, om

$$f_{sample} > 2 \times 20 \text{ kHz} = 40 \text{ kHz}$$

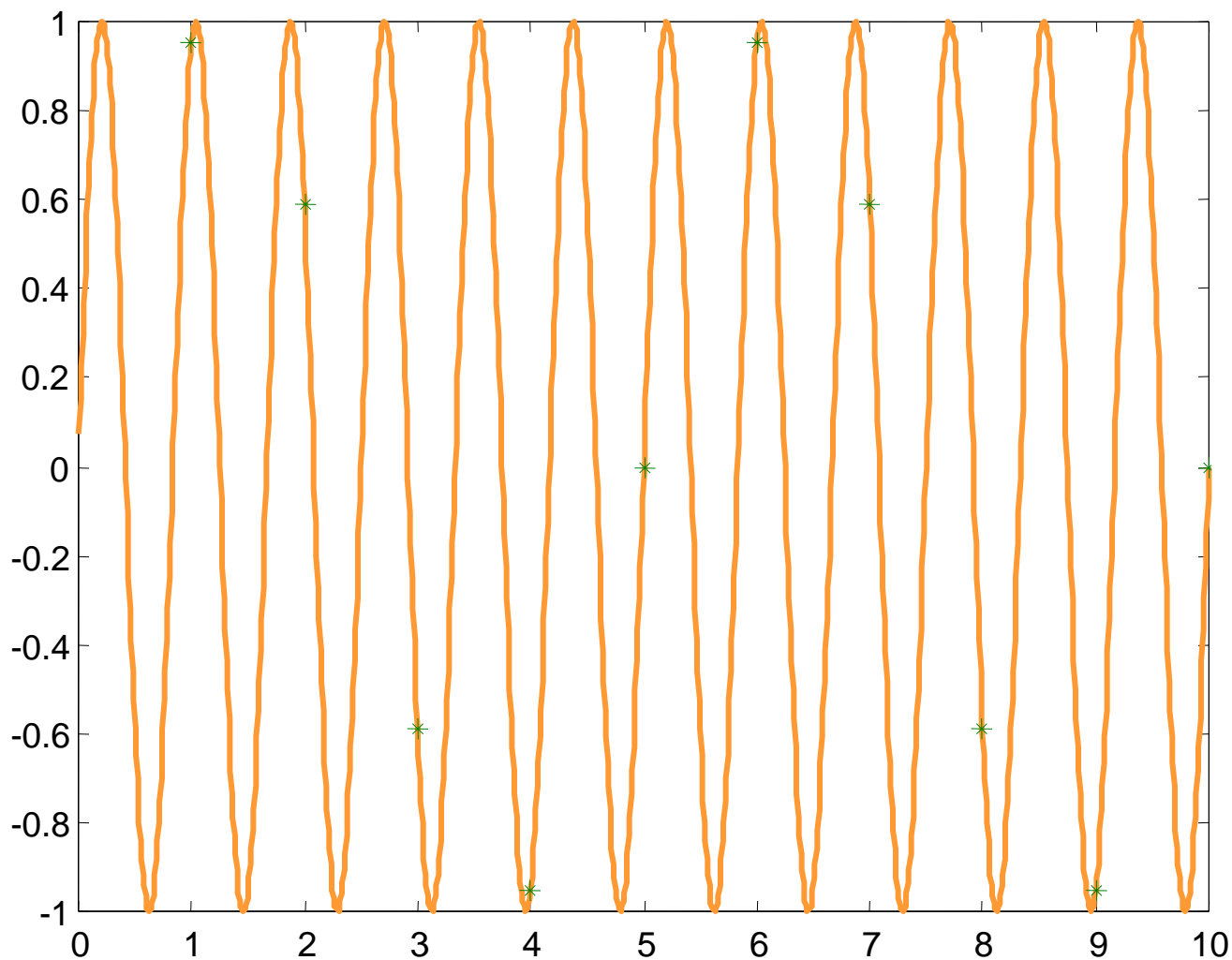
kan den analoga signalen återskapas.

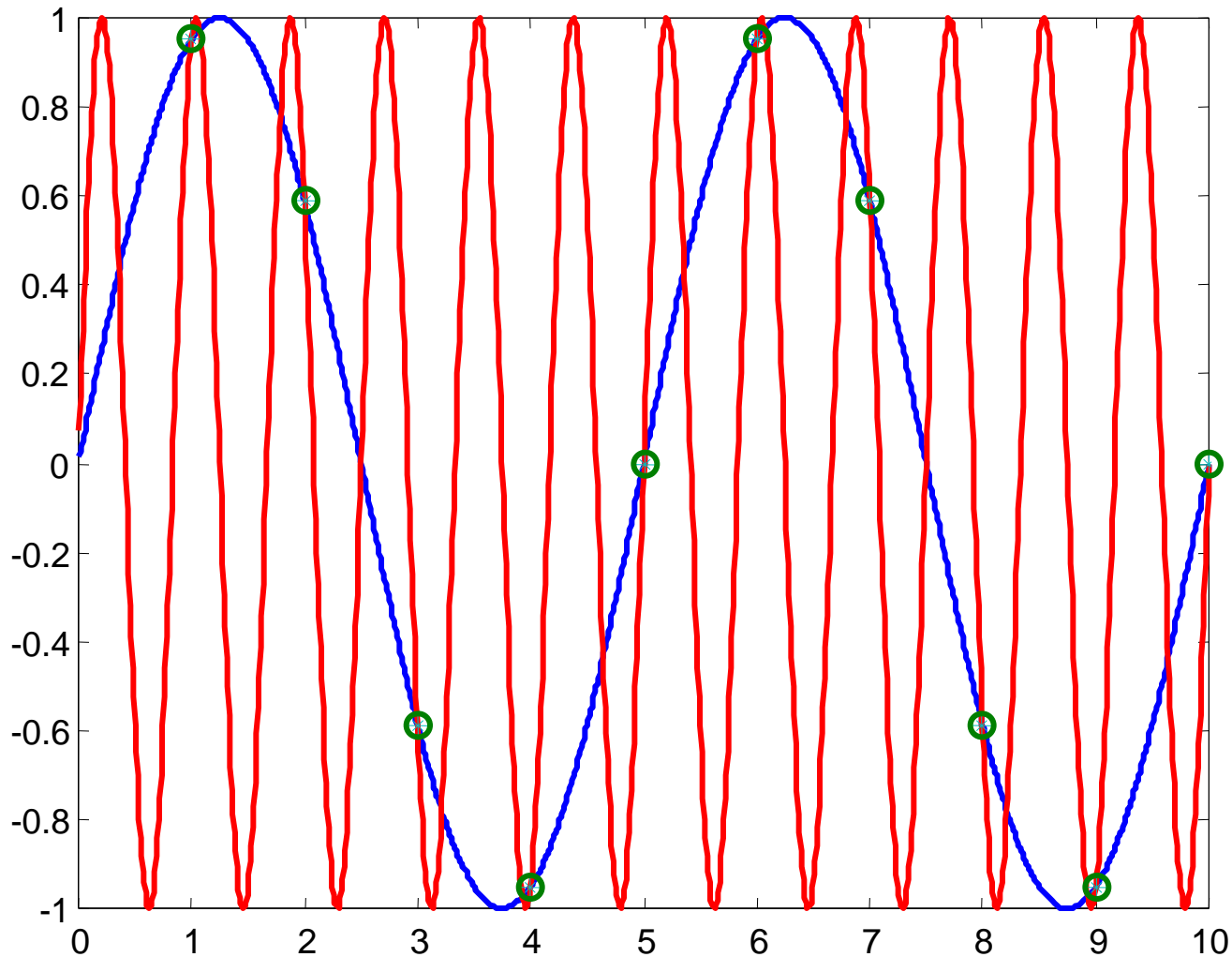
Sampling – $f_s > 2f_{signal}$

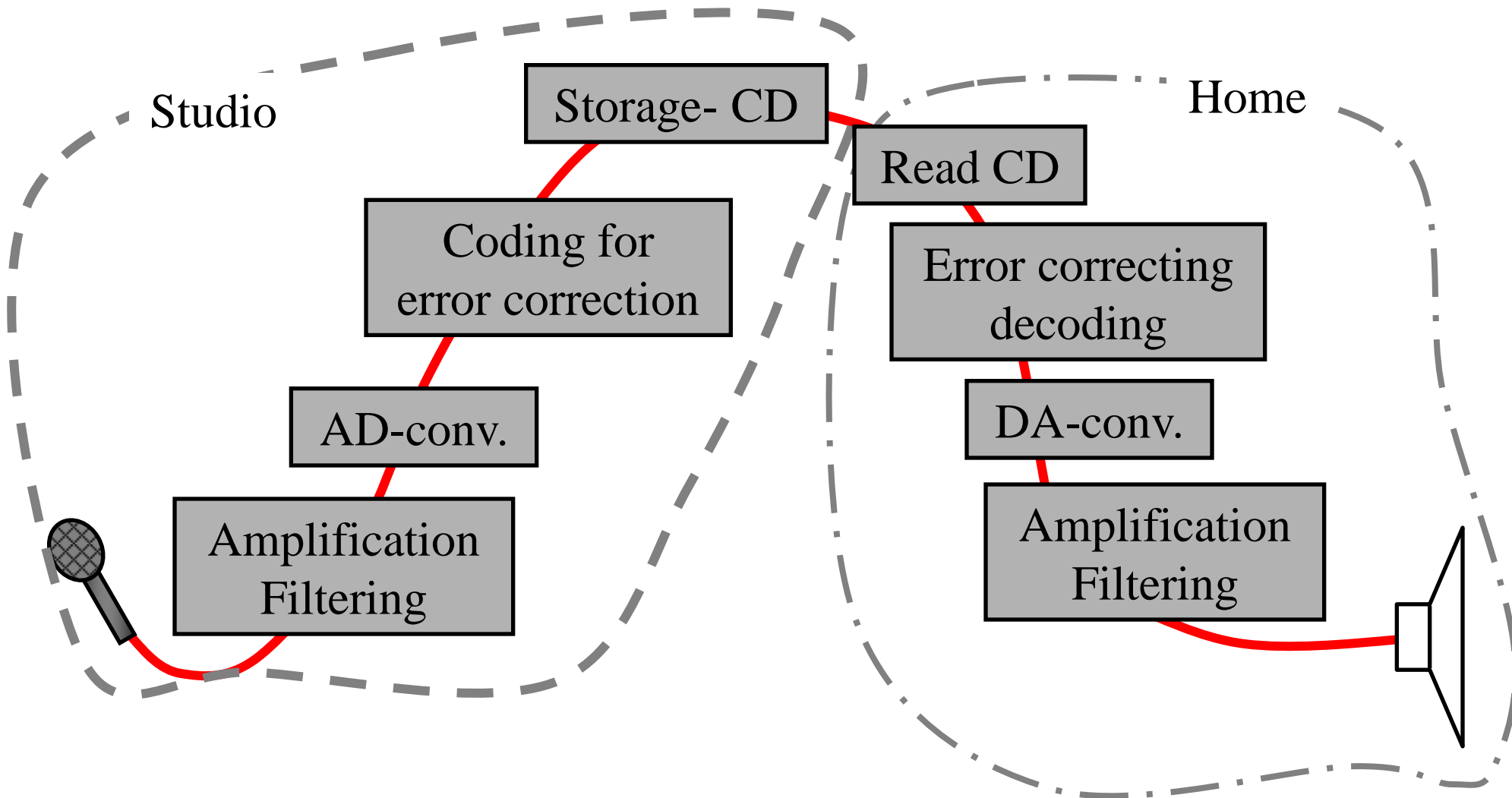
Sampling – $f_s < 2f_{signal}$

Signalerna kan förväxlas - vikning

Exempel: Digitalt ljud, CD/DVD

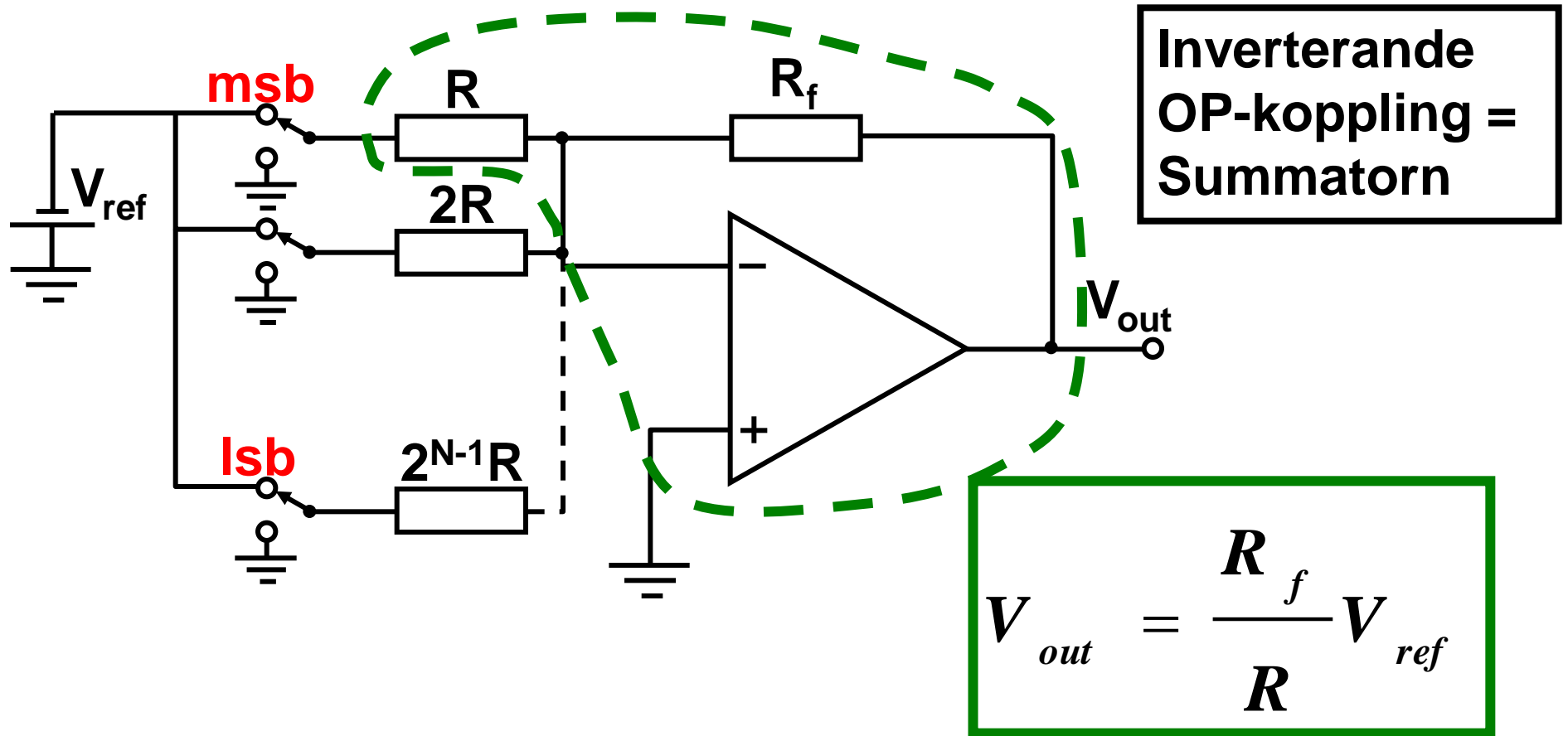

CD kontra DVD audioformat

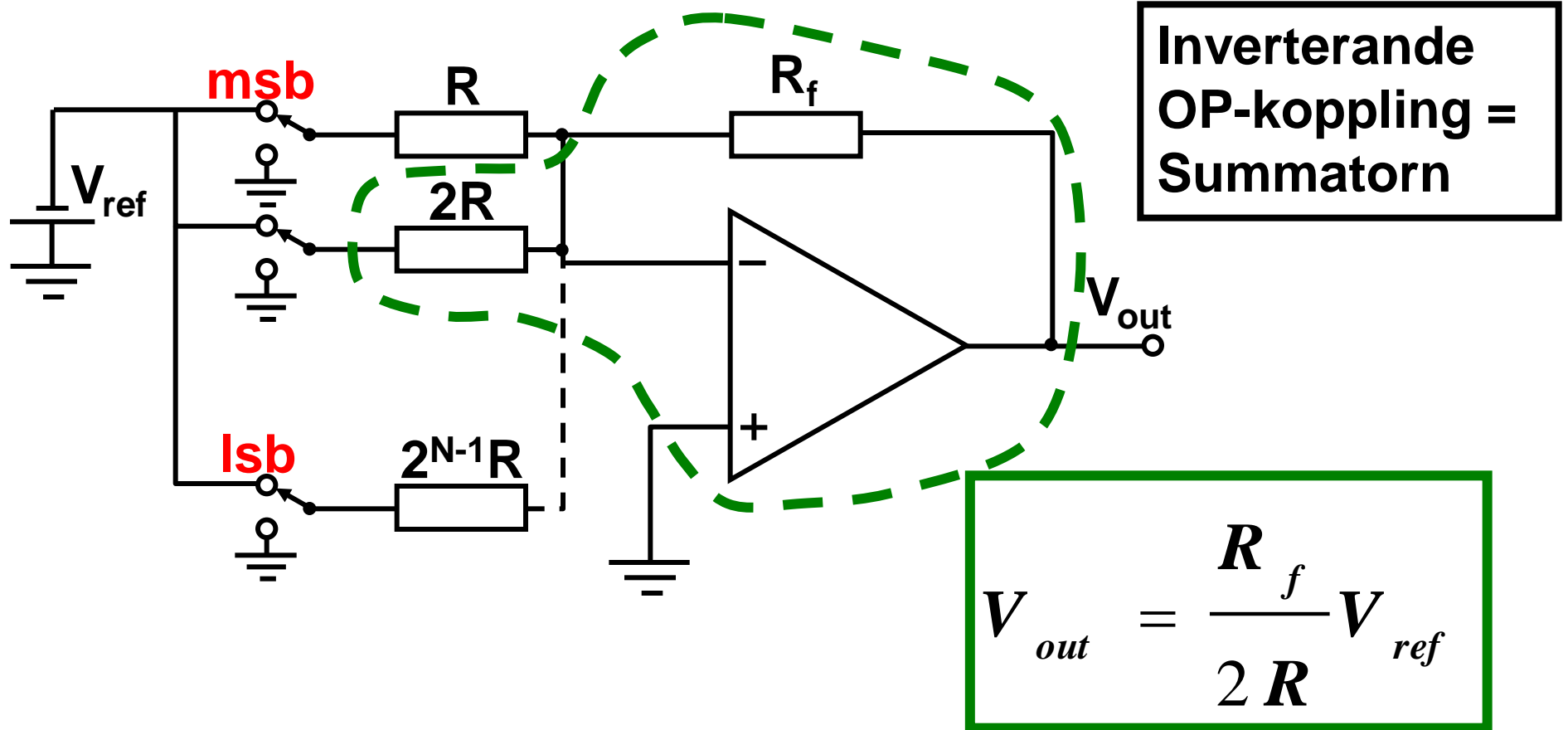
Specification	CD Audio	DVD Audio
Sampling Rate	44.1 kHz	96/192 kHz
Sampling Accuracy	16-bit	24-bit
Number of Possible Output Levels	65,536	16,777,216

Digital till Analog omvandling

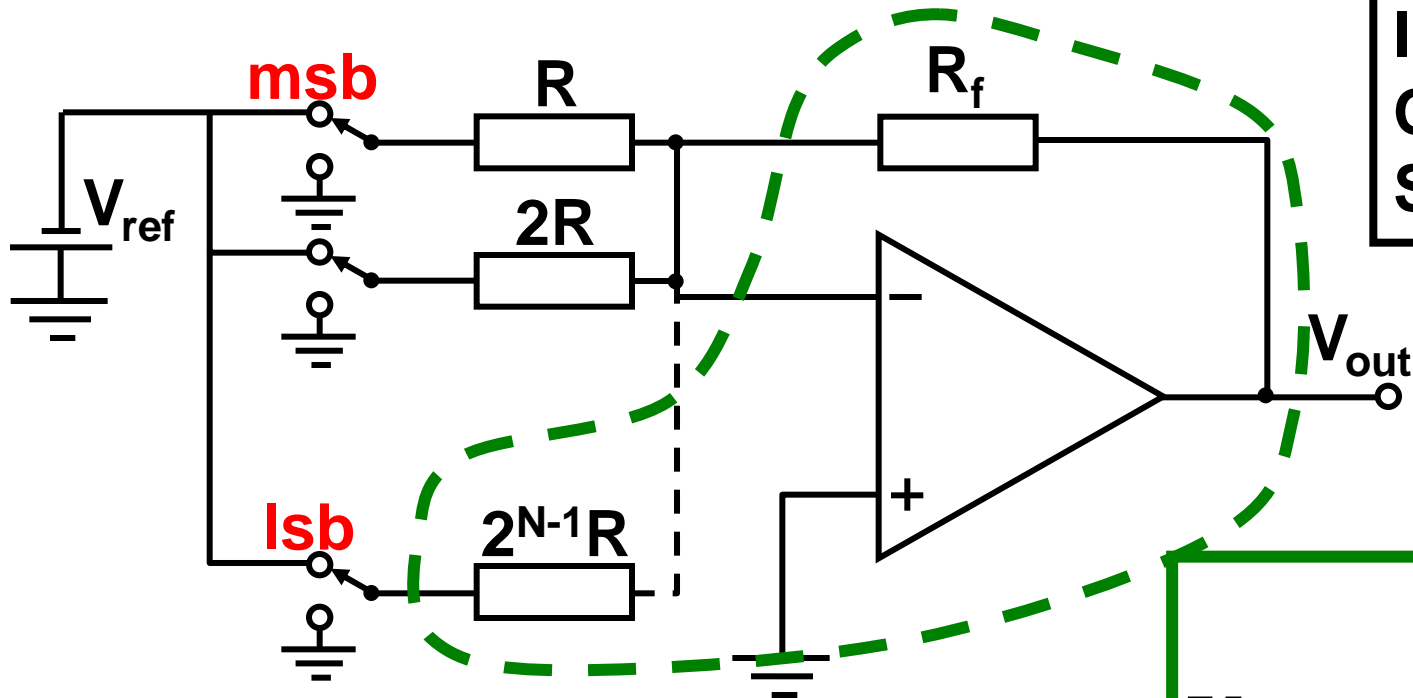
Digital till Analog Konvertering

Digital till Analog Konvertering

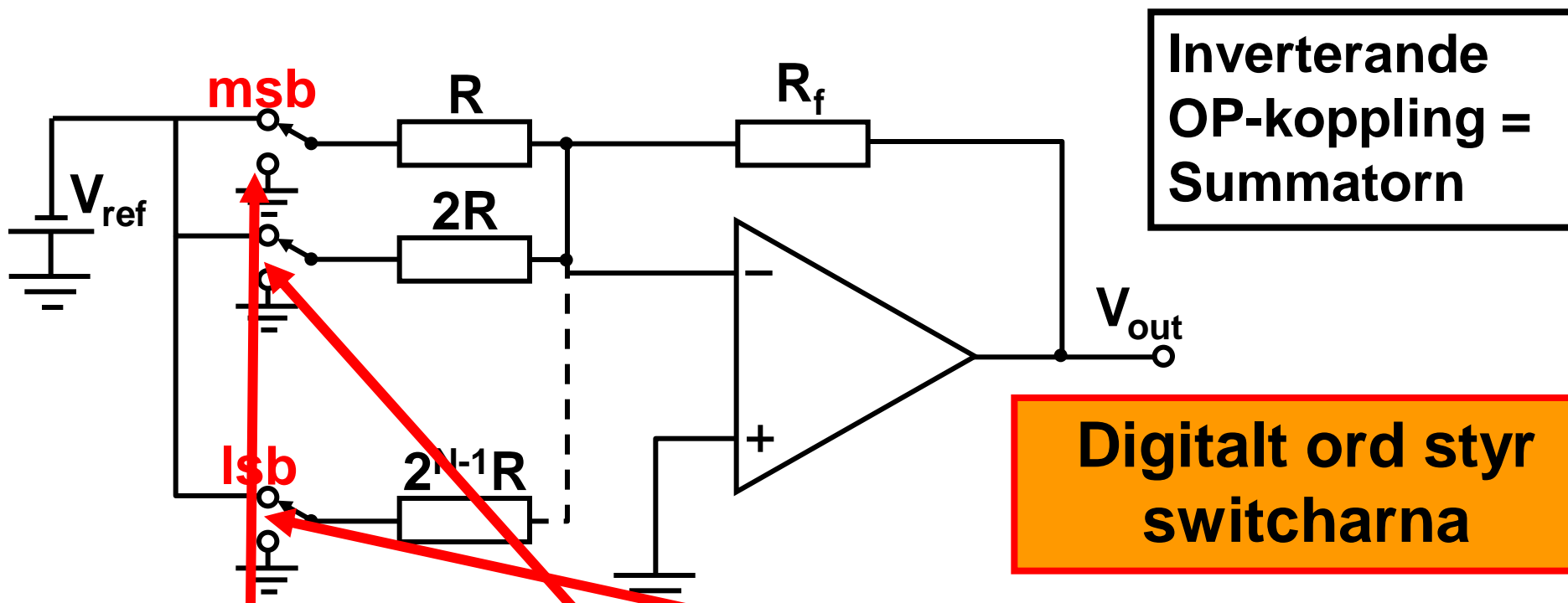
Digital till Analog Konvertering

Inverterande
OP-koppling =
Summatorn

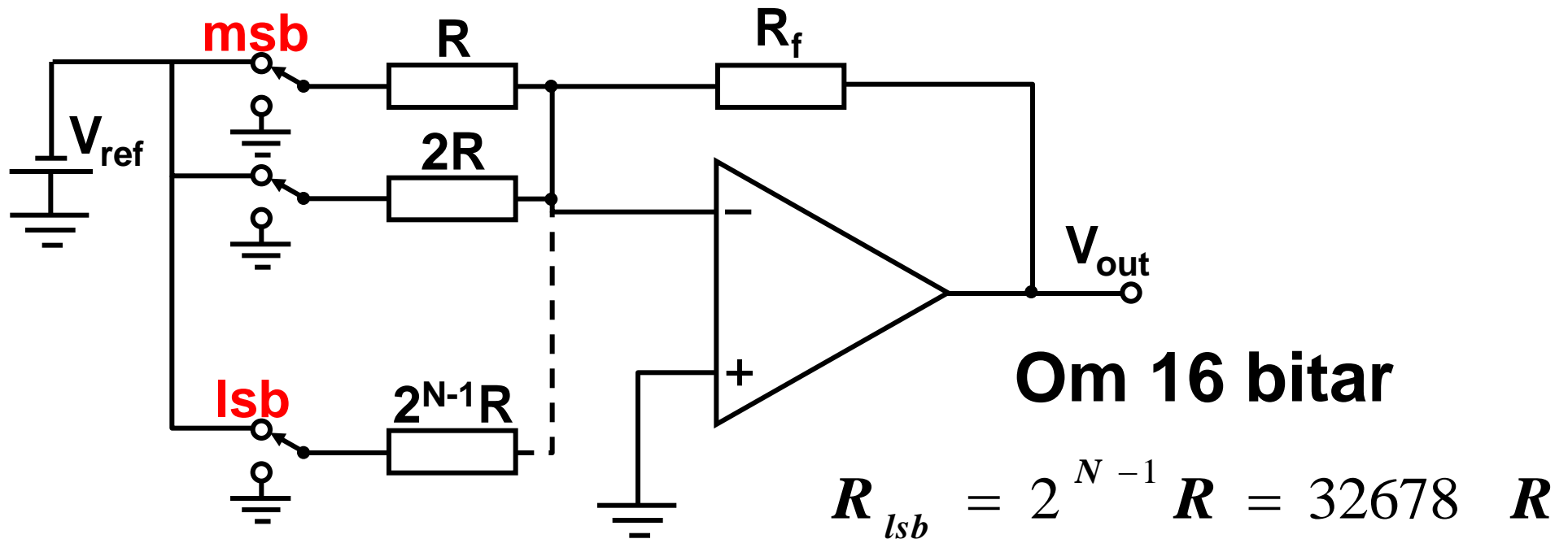
$$V_{out} = \frac{R_f}{2^{N-1} R} V_{ref}$$

Digital till Analog Konvertering

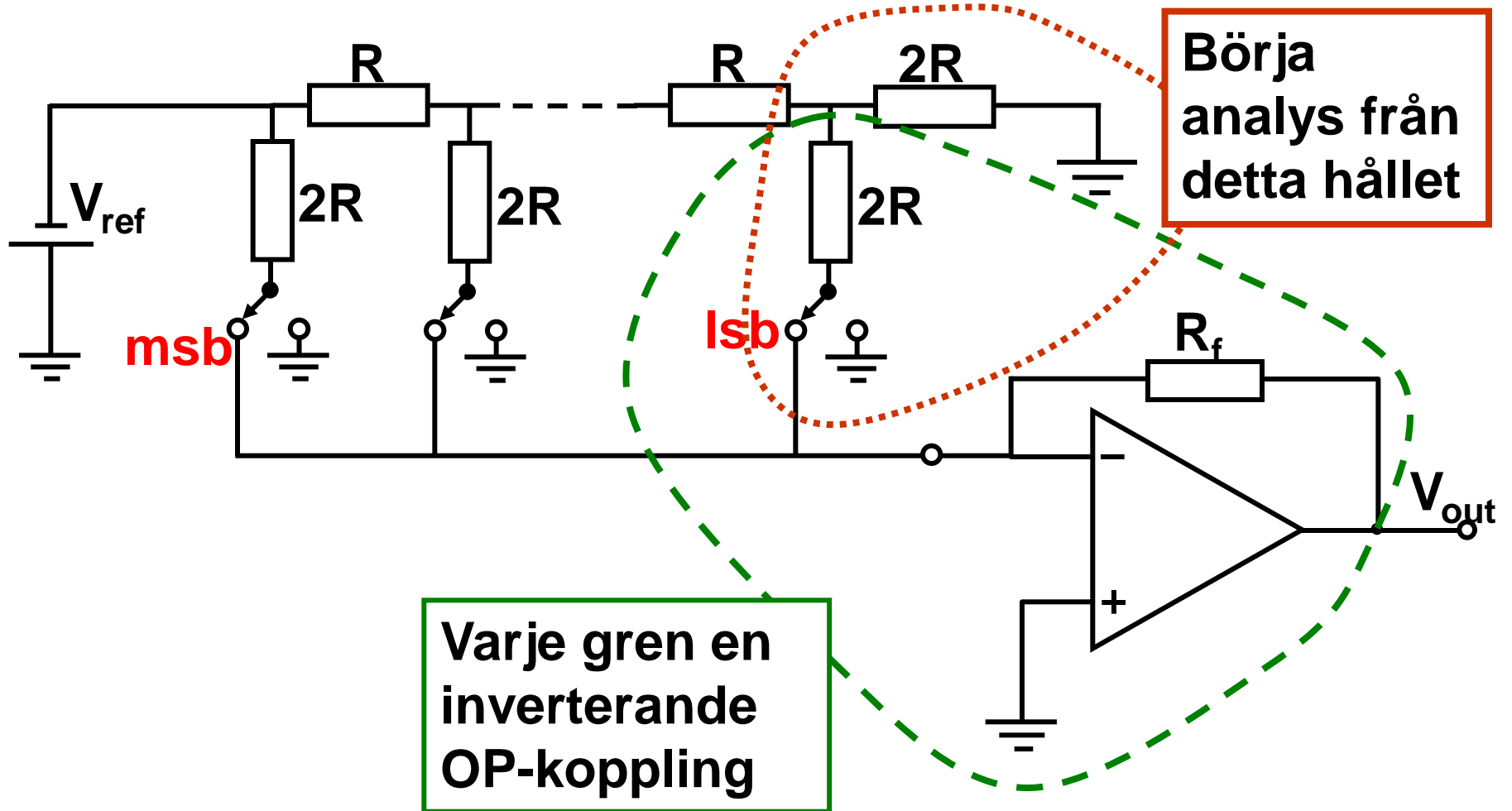
$$V_{out} = \left(msb \frac{R_f}{R} + (msb - 1) \frac{R_f}{2R} + \dots + lsb \frac{R_f}{2^{N-1}R} \right) V_{ref}$$

Digital till Analog Konvertering

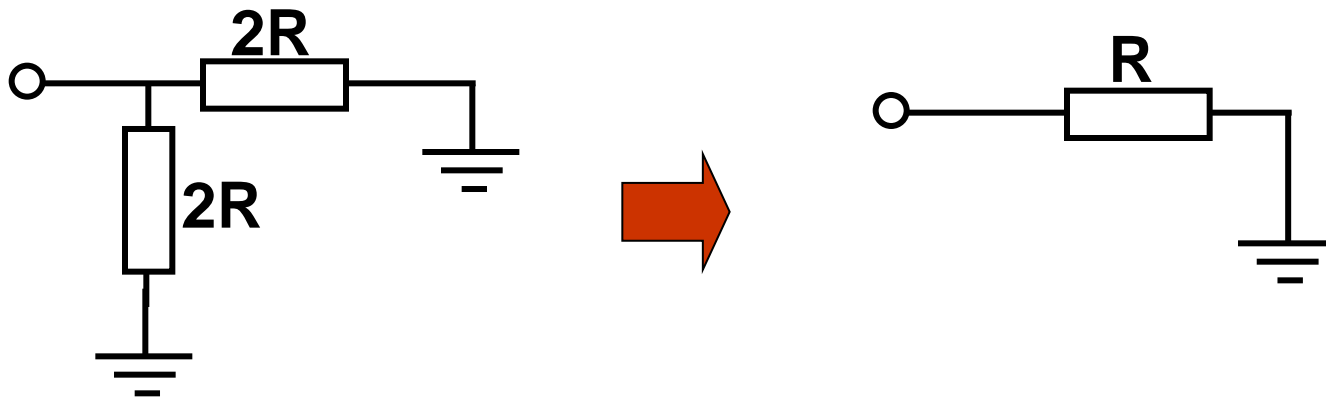
**Svårt med så stora motståndsvärden!
Litet antal bitar med relativt låga krav.**

DA-omvandling - R/2R Stege

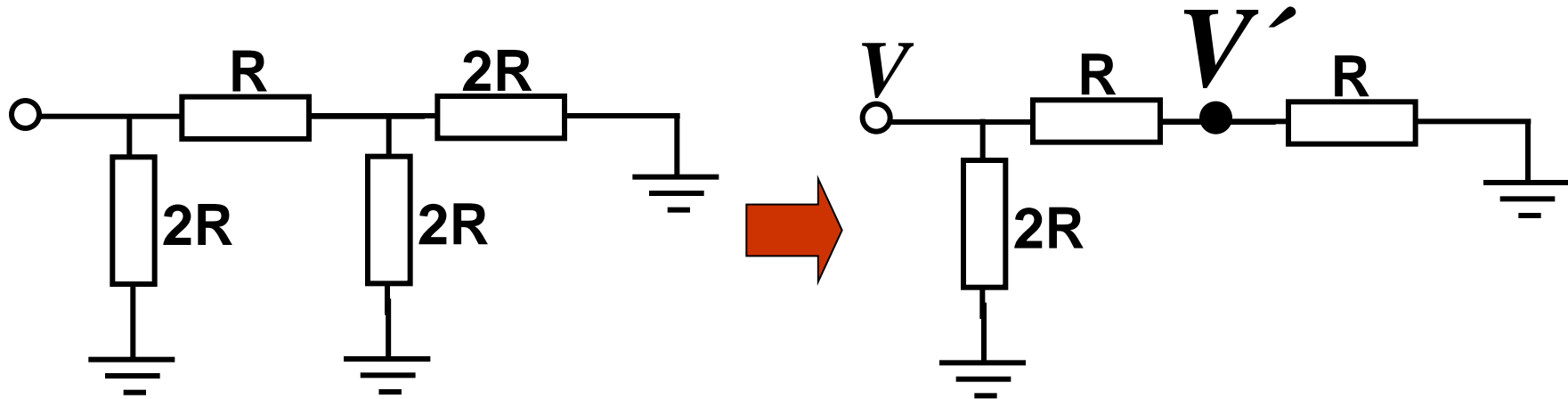
DA-omvandling - R/2R Stege

Parallellkoppling av motstånd

$$\frac{1}{R_{tot}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_N}$$

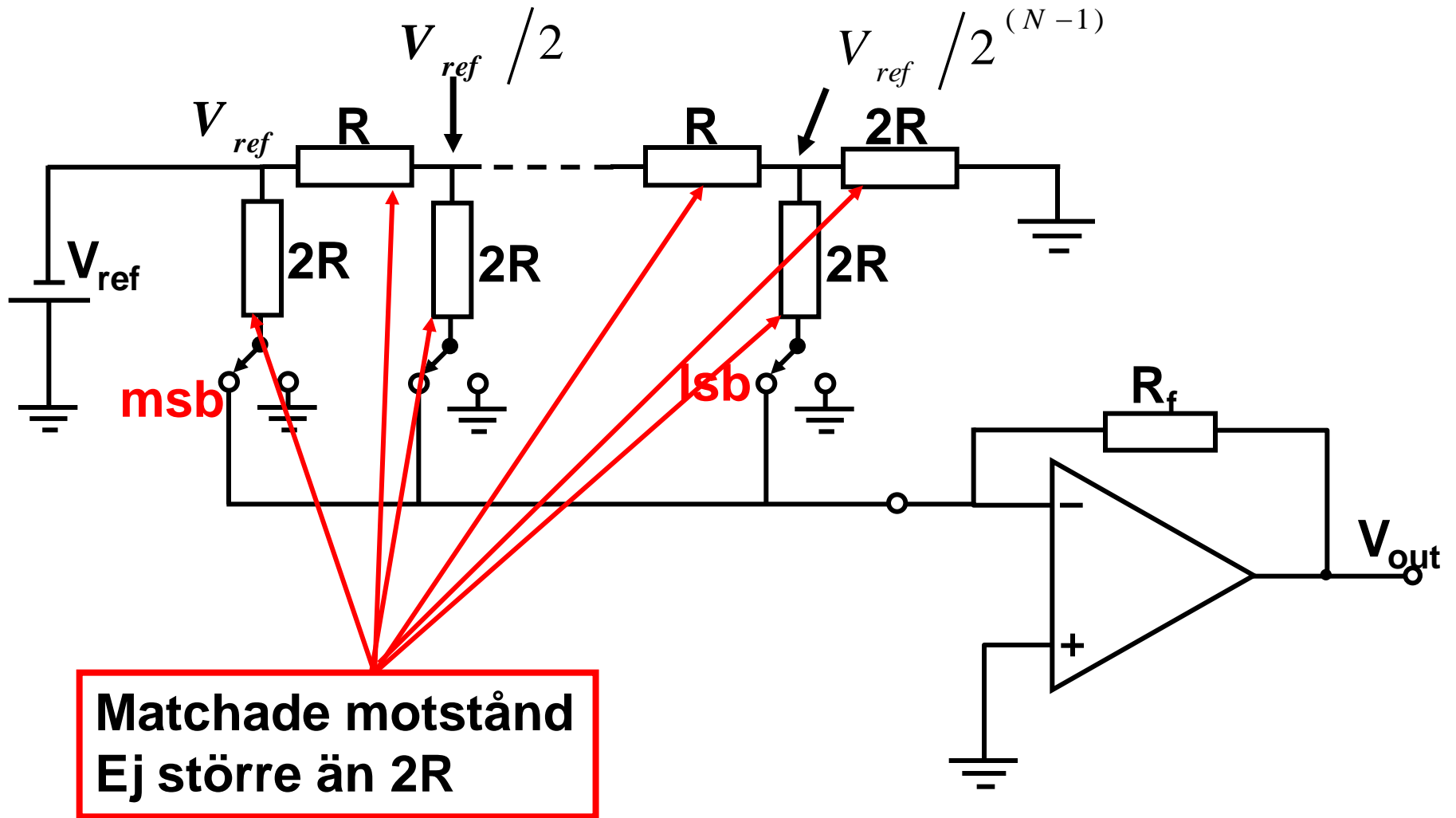
DA-omvandling - R/2R Stege

**Spänningshalvering
i varje steg**

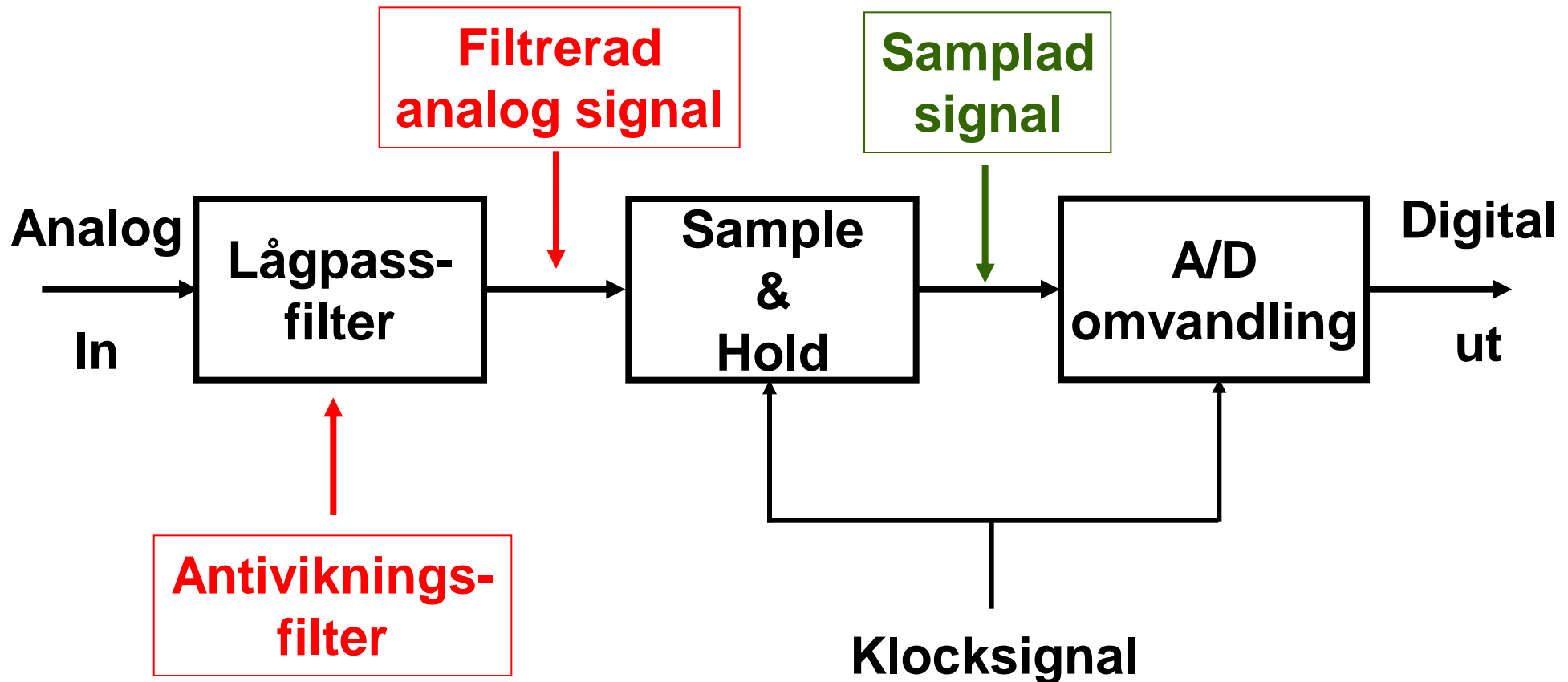
$$V' = \frac{R}{R + R} V = \frac{V}{2}$$

DA-omvandling - R/2R Stege

Analog till Digital omvandling

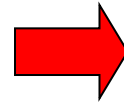
Analog till Digital omvandling

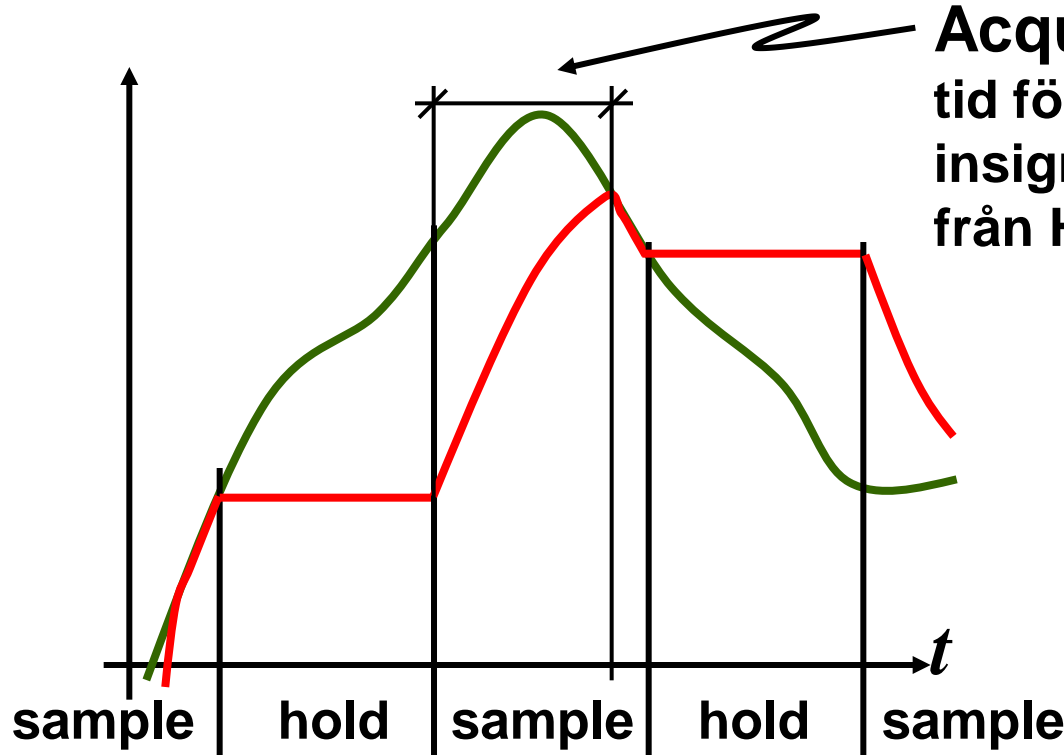
Sample & Hold

Sample & Hold

Under AD-omvandlingen får inte det analoga värdet ändras

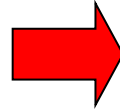
Sample & Hold krets

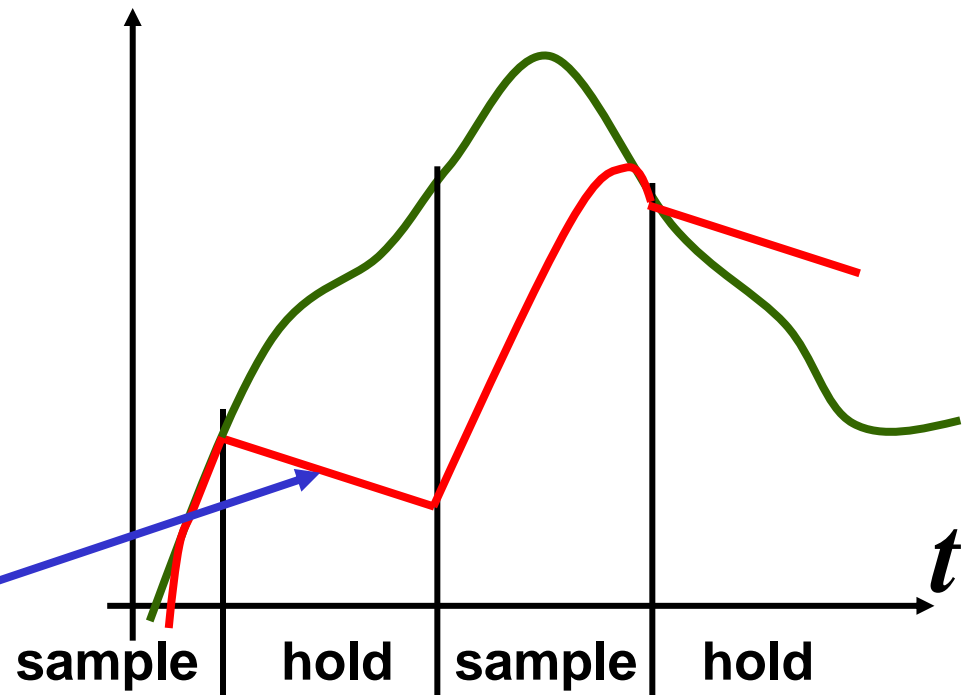
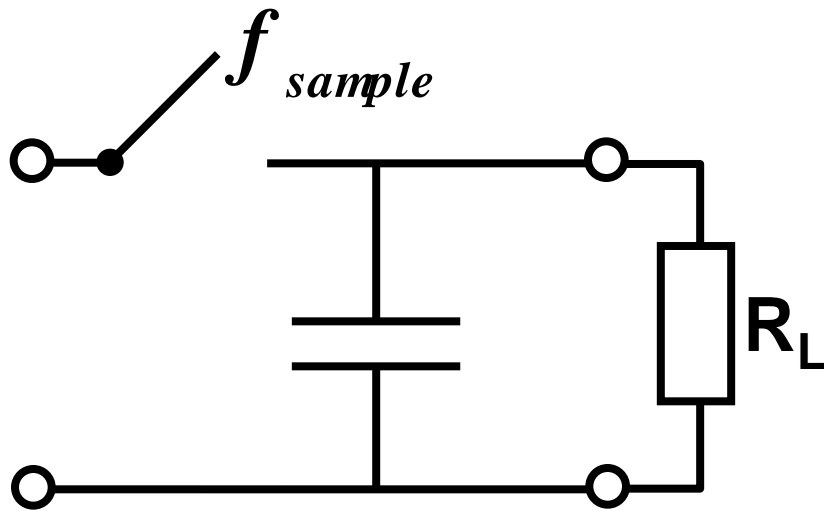
Acquisition time =
tid för utsignalen att följa
insignalen när man går
från HOLD till SAMPLE

Sample & Hold

Spara ett analogtvärde

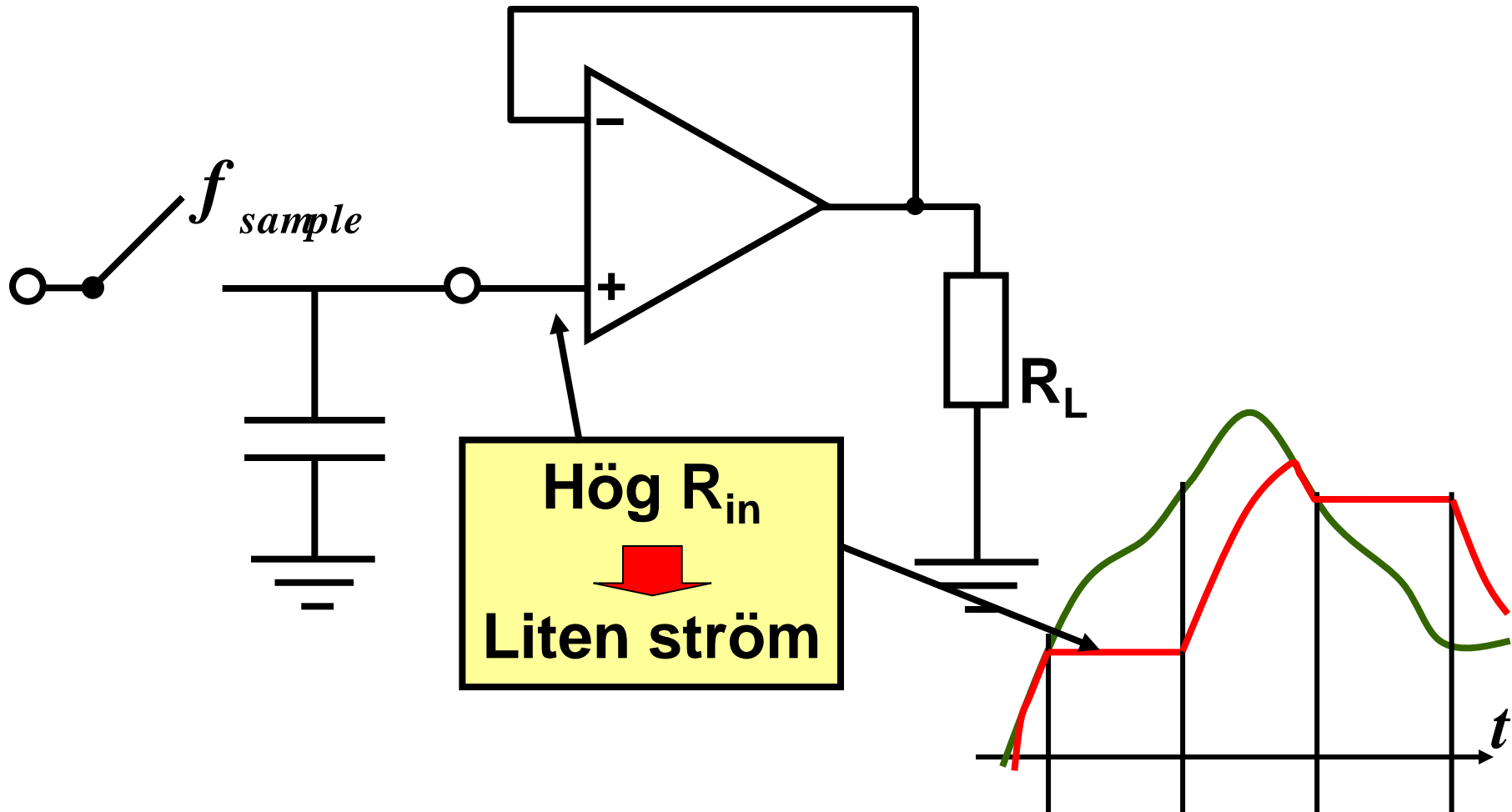
Kondensator

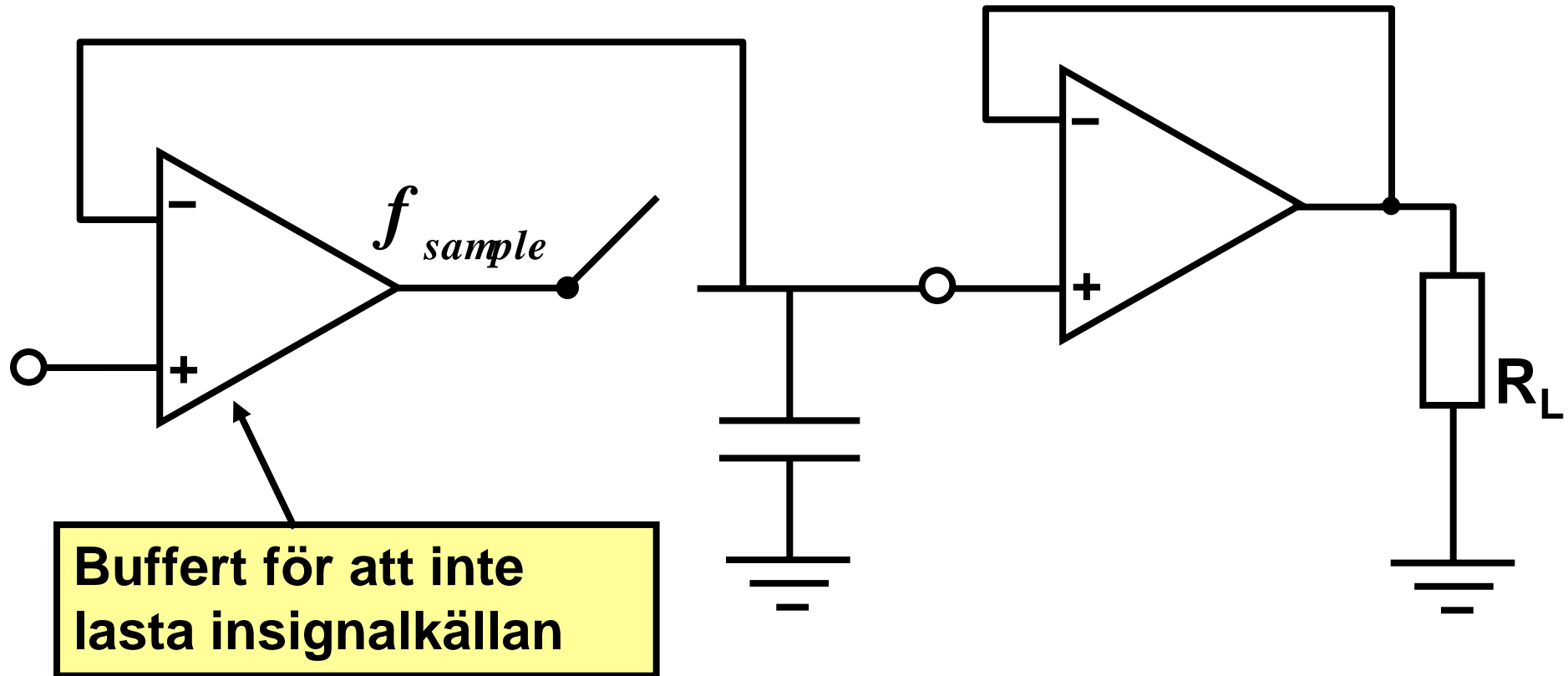
**Droop rate =
Kondensatorn
laddas ur**

Sample & Hold med Buffer

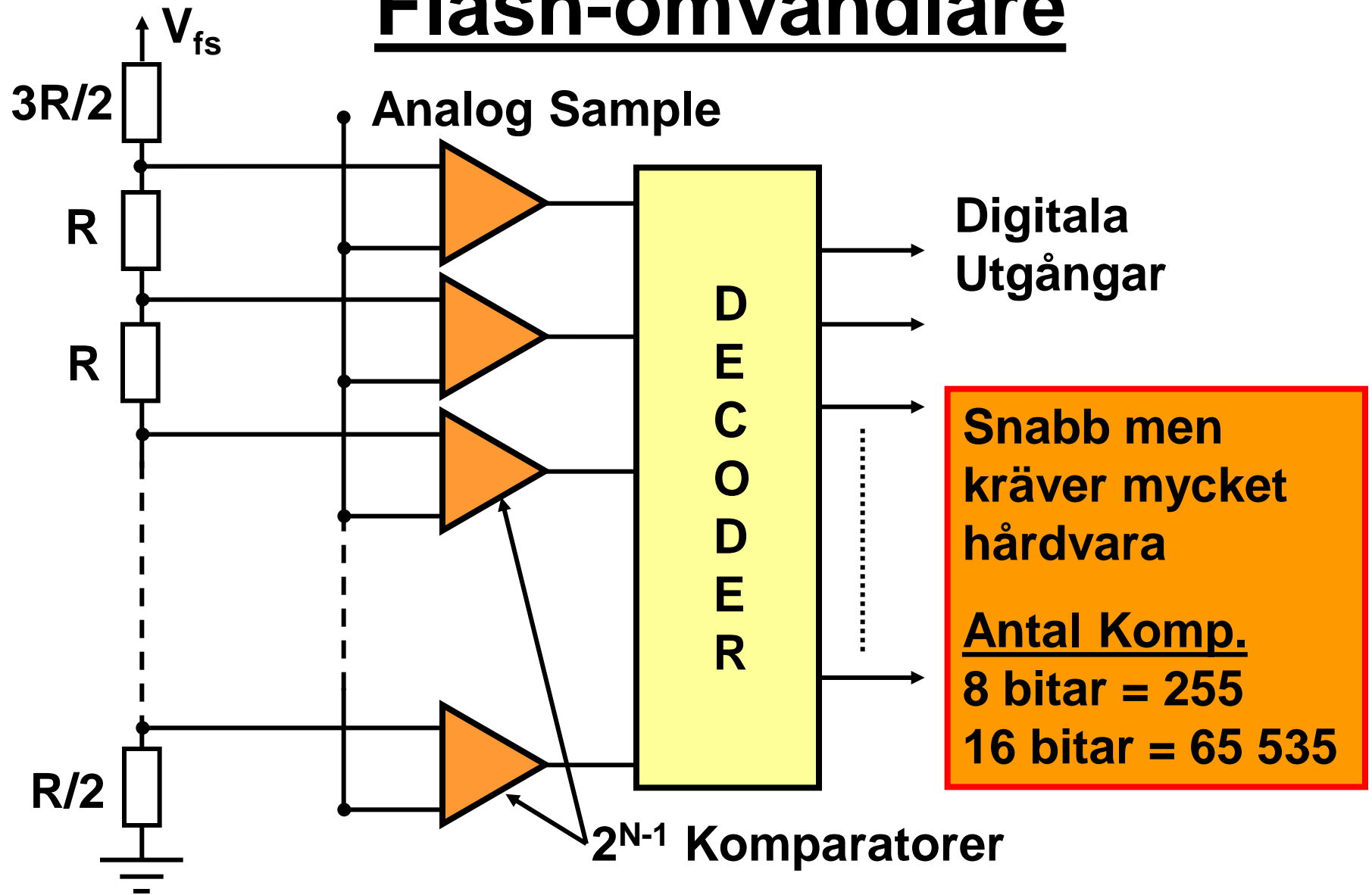

Sample & Hold med Buffer

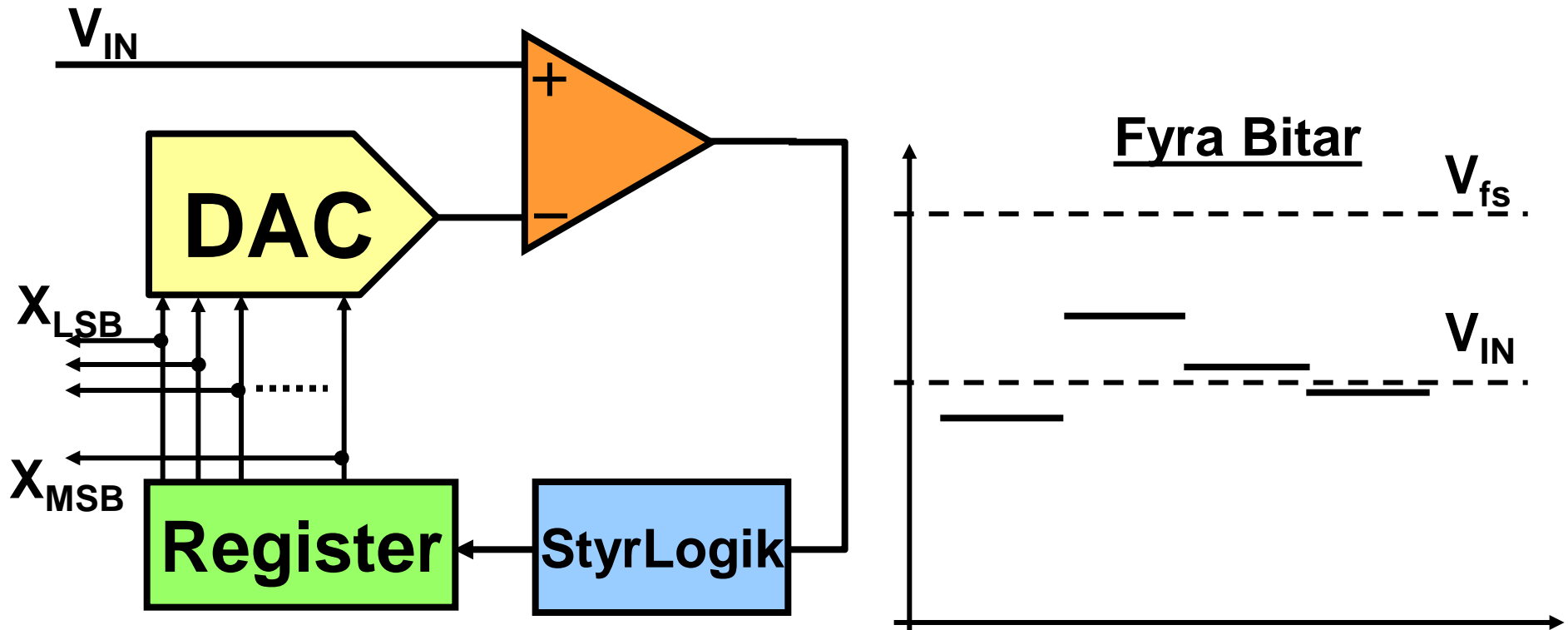

Analog till Digital omvandlare

Flash-omvandlare

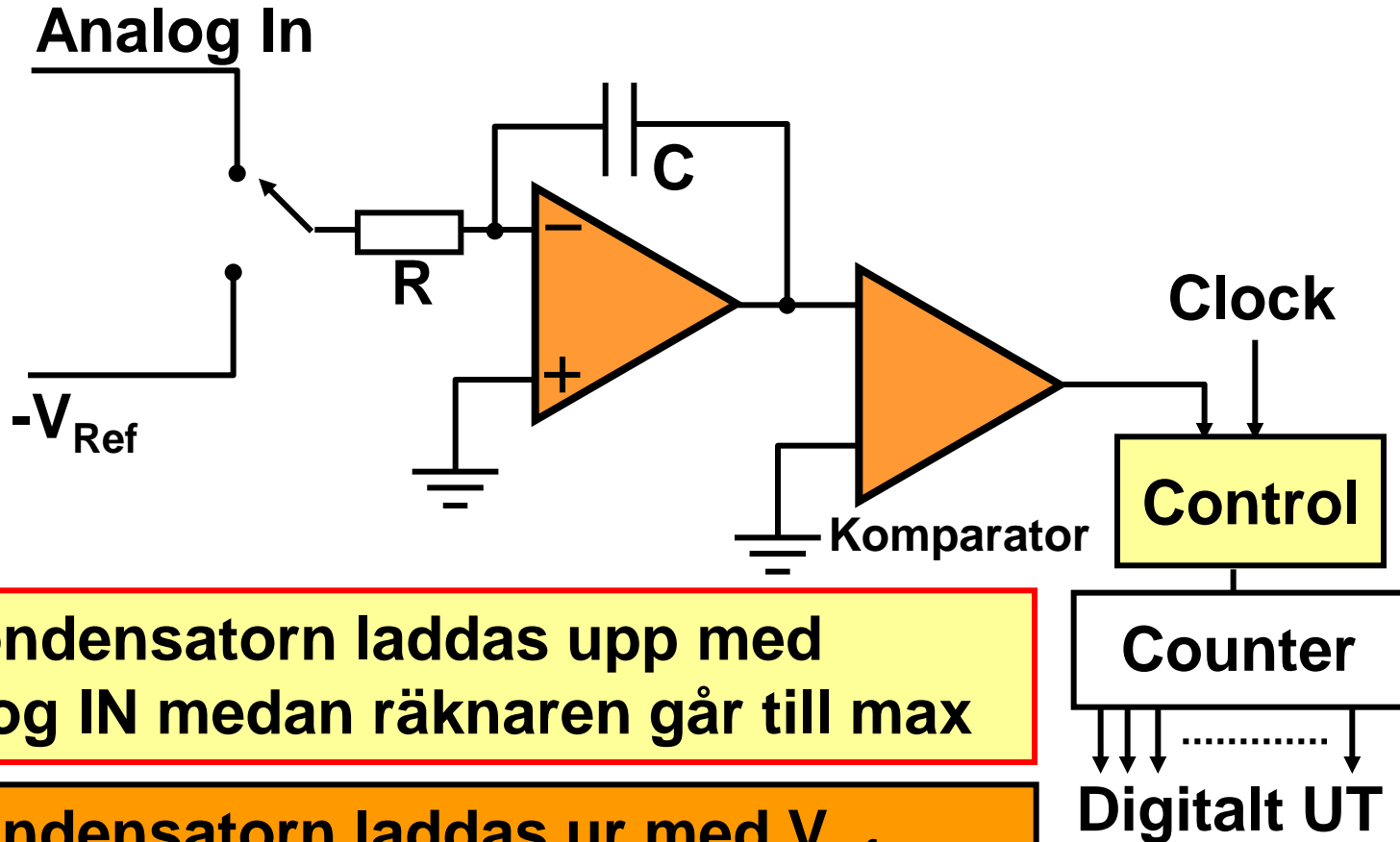
Succesivapproximation

Binär Sökning
 Alltid samma Omvandlingstid
 N bitar → N jämförelser

Förslag	1000	1100	1010	1001
Test	OK	NEJ	NEJ	OK
Utvärde	1000	1000	1000	1001

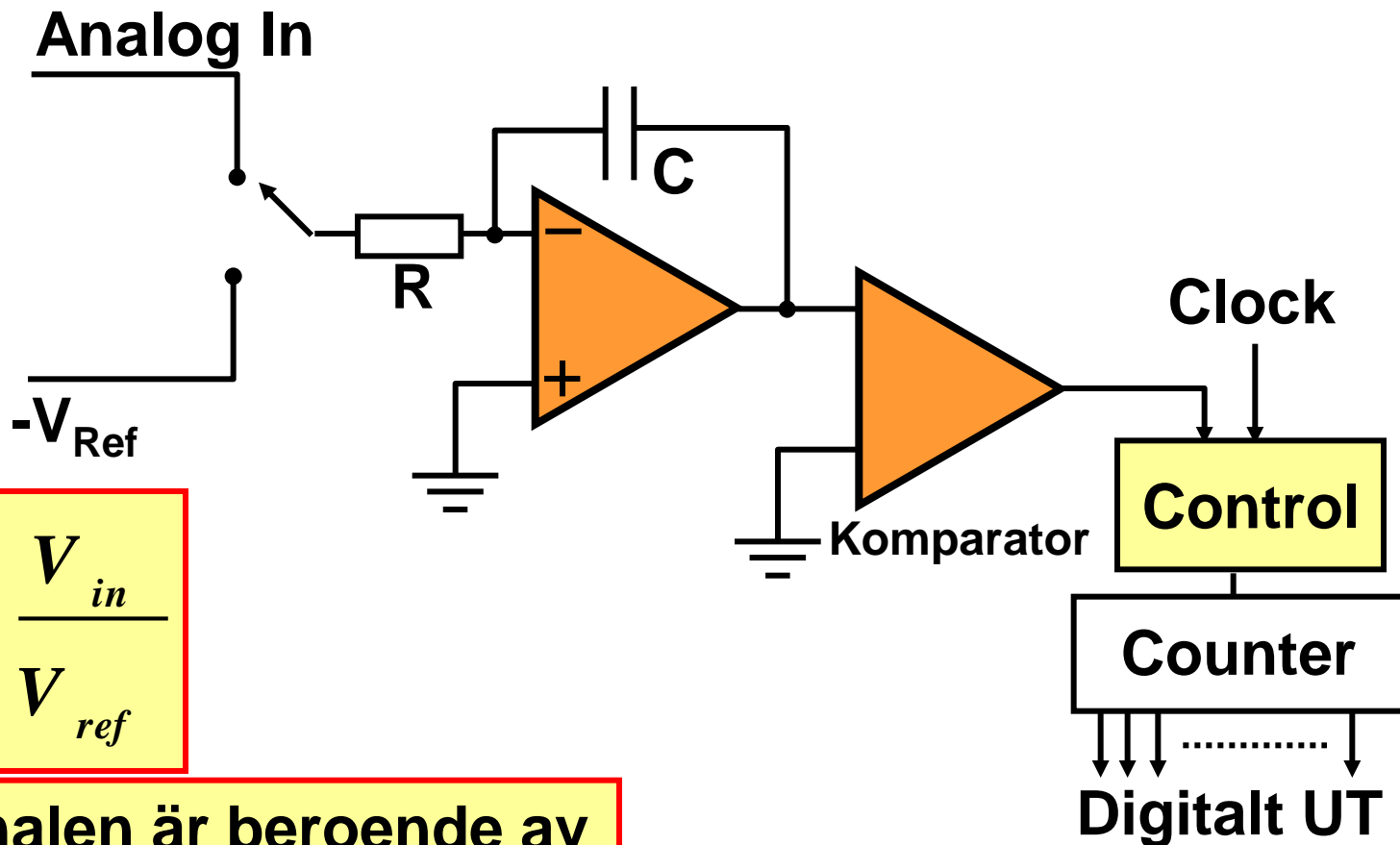
Integrerande Omvandlare, Dual Slope

1. Kondensatorn laddas upp med Analog IN medan räknaren går till max

2. Kondensatorn laddas ur med V_{ref} , räknarvärdet vid omslag mäts på analoga spänningen

Integrerande Omvandlare, Dual Slope

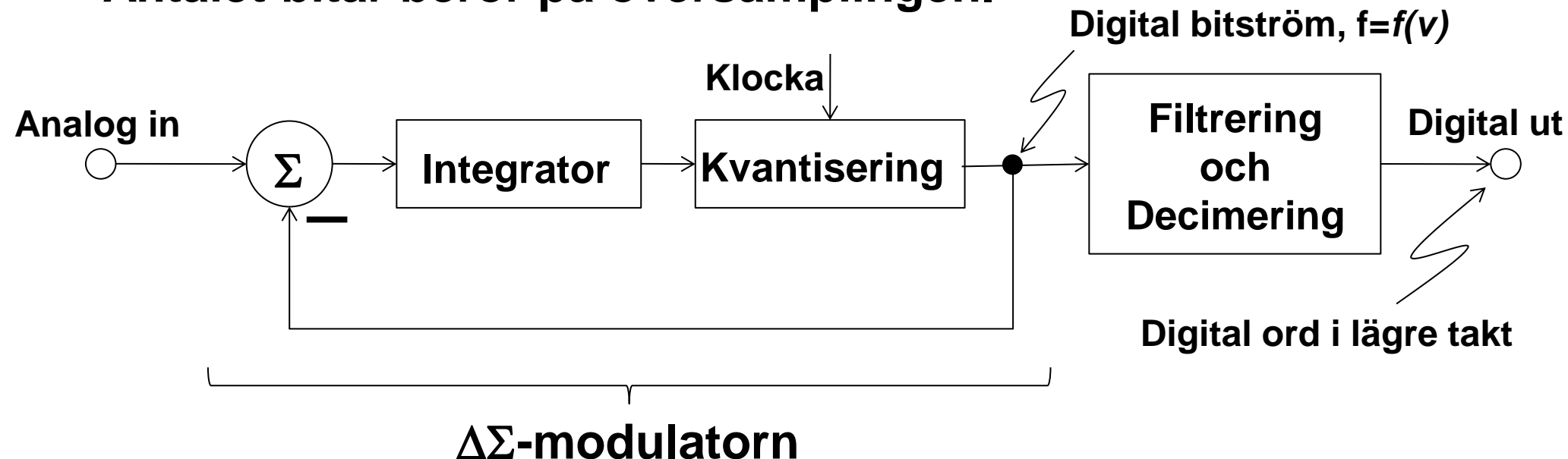
$$\frac{T_2}{T_1} = \frac{V_{in}}{V_{ref}}$$

Utsignalen är beroende av både upp- och urladdning men EJ av C och R.

Ej känslig för drift i klockfrekvens och variationer i R och C

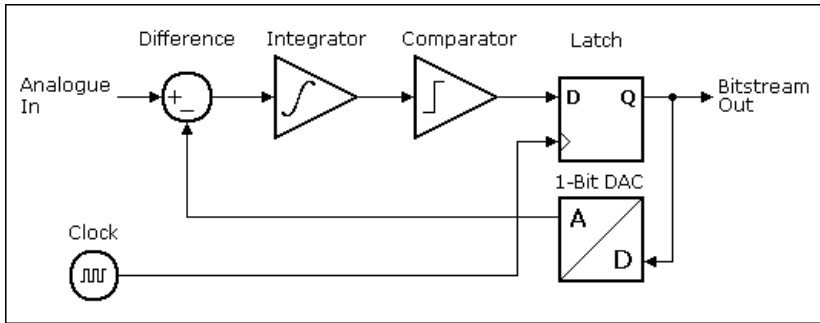
Kort om $\Delta\Sigma$ -omvandlare

Bygger på att vi översamplar signalen och får en bitström med betydligt högre takt än vår Nyquist-samplingstakt. Därefter filtreras och decimeras (minskas) sampeltakten och vi får ut digitala ord med hög upplösning. Antalet bitar beror på översamplingen.

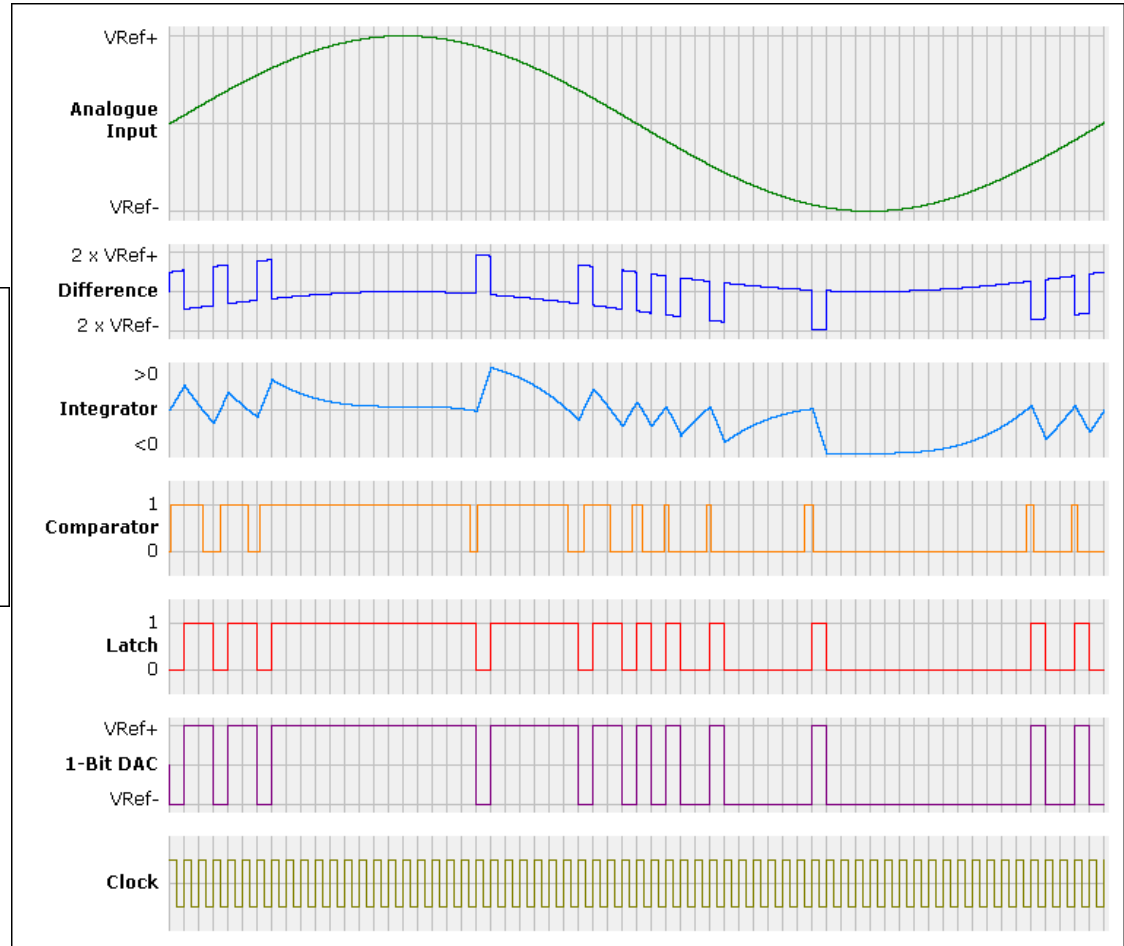

Delta-Sigma omvandlare (1-bits omvandlare)

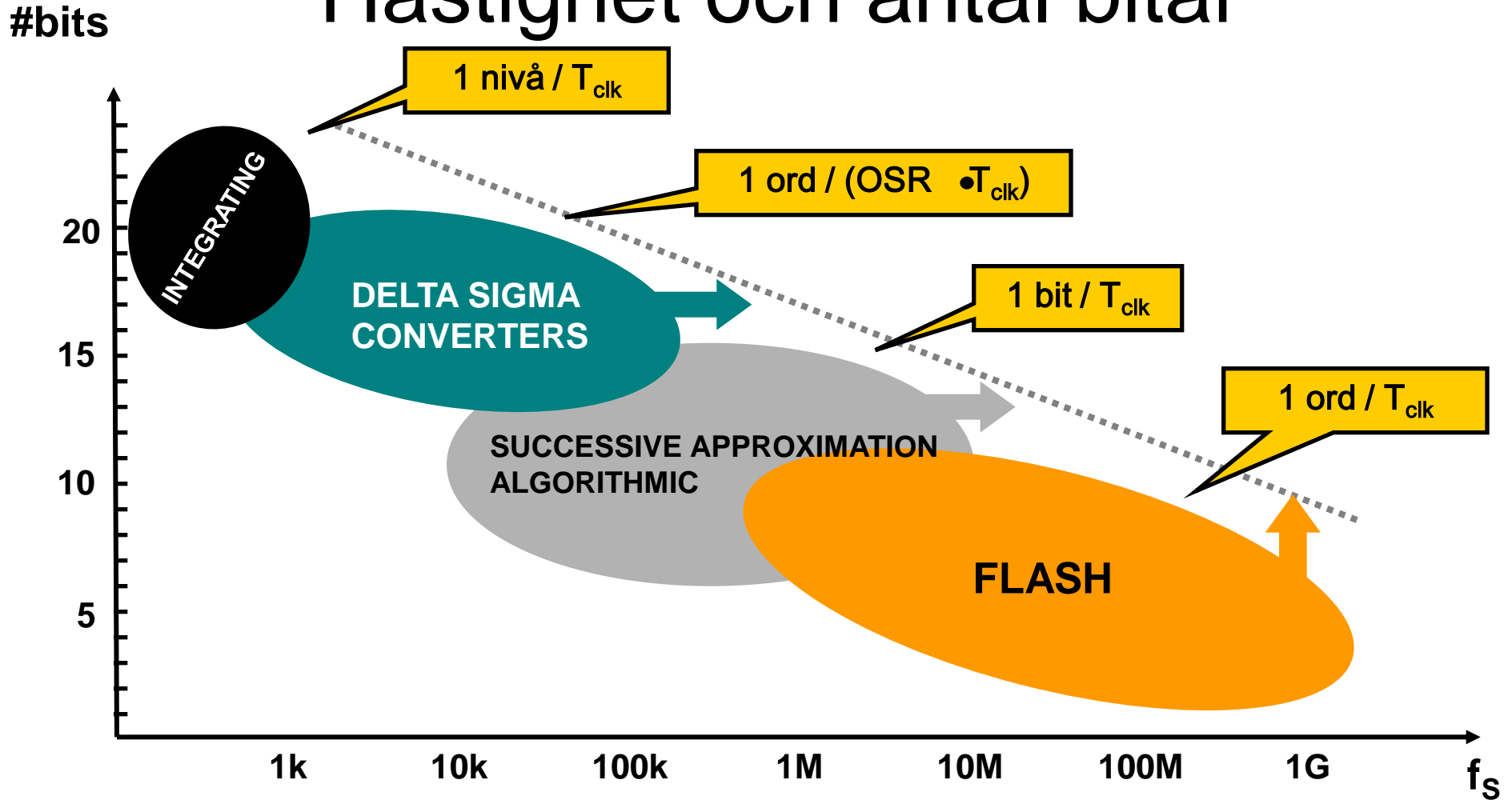

Vanlig i audio, telefoner,
etc.

Medelsnabb, hög
noggrannhet > 20 bitar
(mkt. signalbehandling)

Hastighet och antal bitar

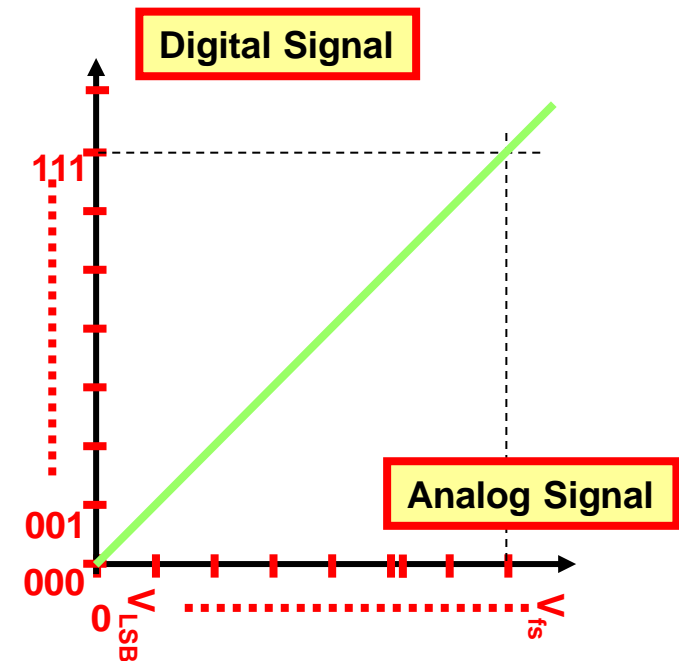

OSR = Over Sampling rate

Original från Piero Andreani

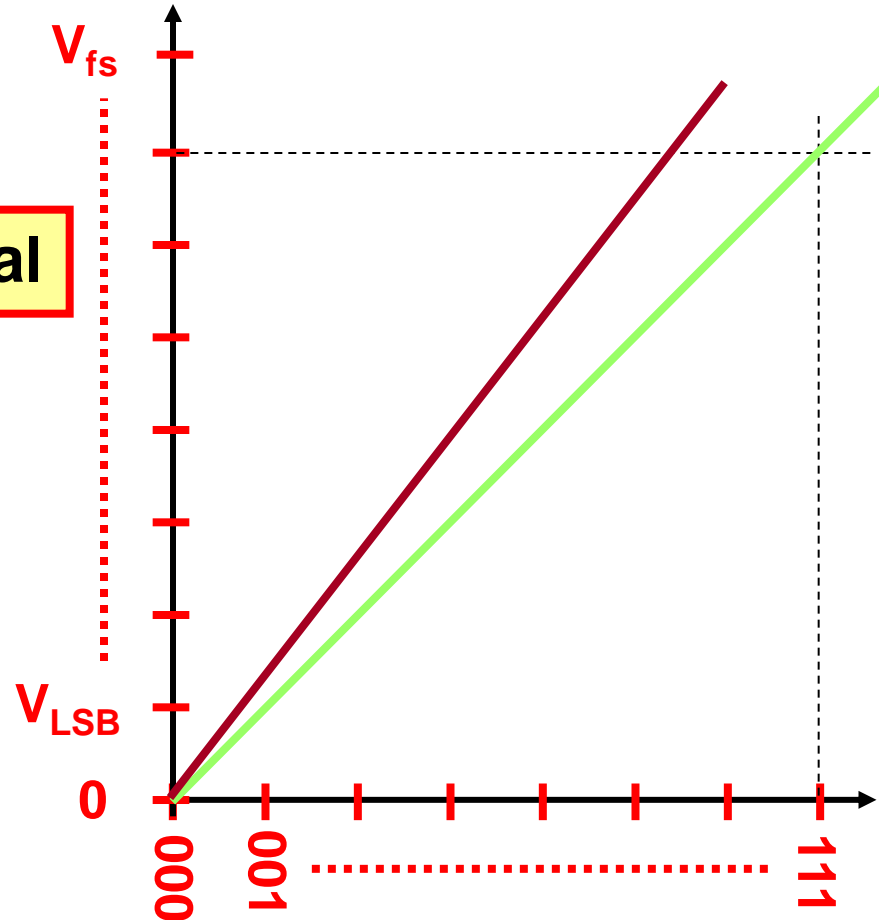
AD- och DA-omvandling

- Överföringen skall vara linjär dvs.
 $y = k*x$ där k är konstant,
 y är den digitala och
 x är den analoga signalen
- En verklig omvandlare har fel i överföringen:
 $y = k(x)*x + m$ där $k(x)$
varierar och m är nollfel

Fel i AD-omvandling

Analog Signal

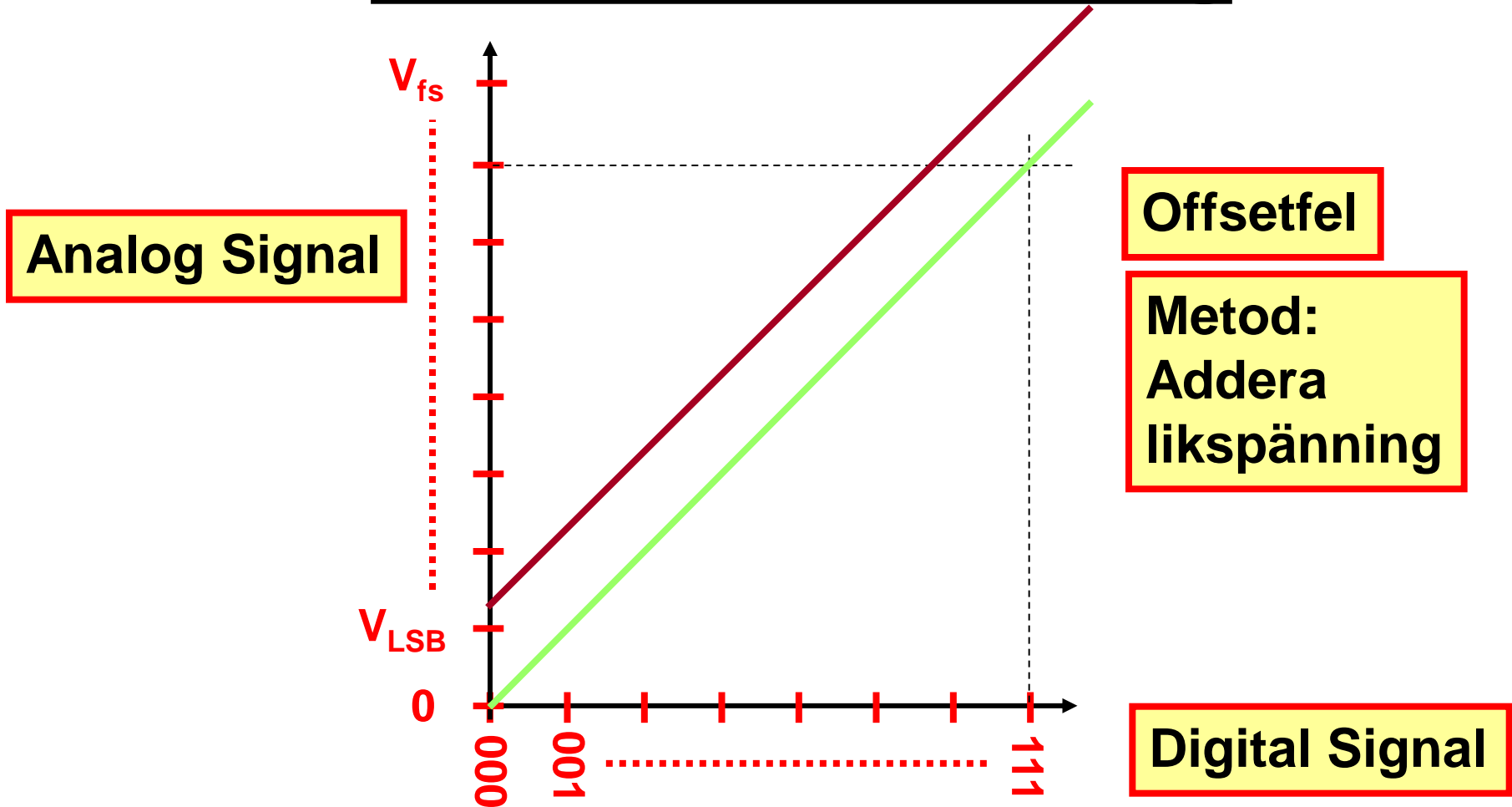

Skalfaktorfel

Metod:
Korrigera
förstärkningen

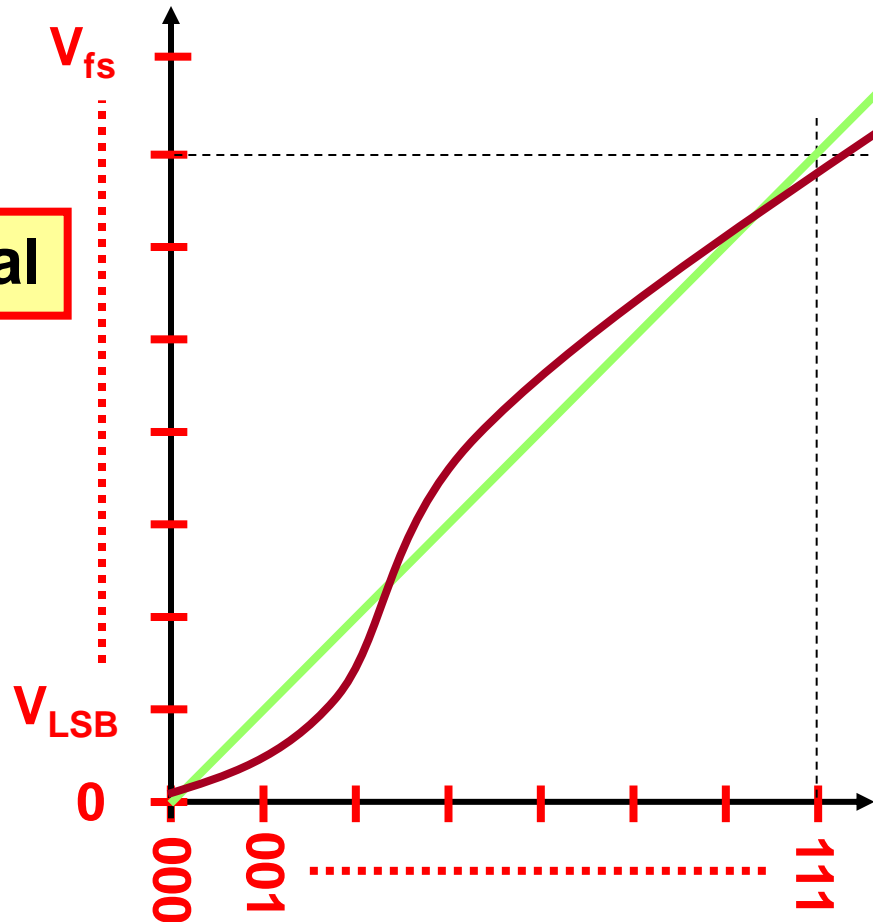
Digital Signal

Fel i AD-omvandling

Fel i AD-omvandling

Analog Signal

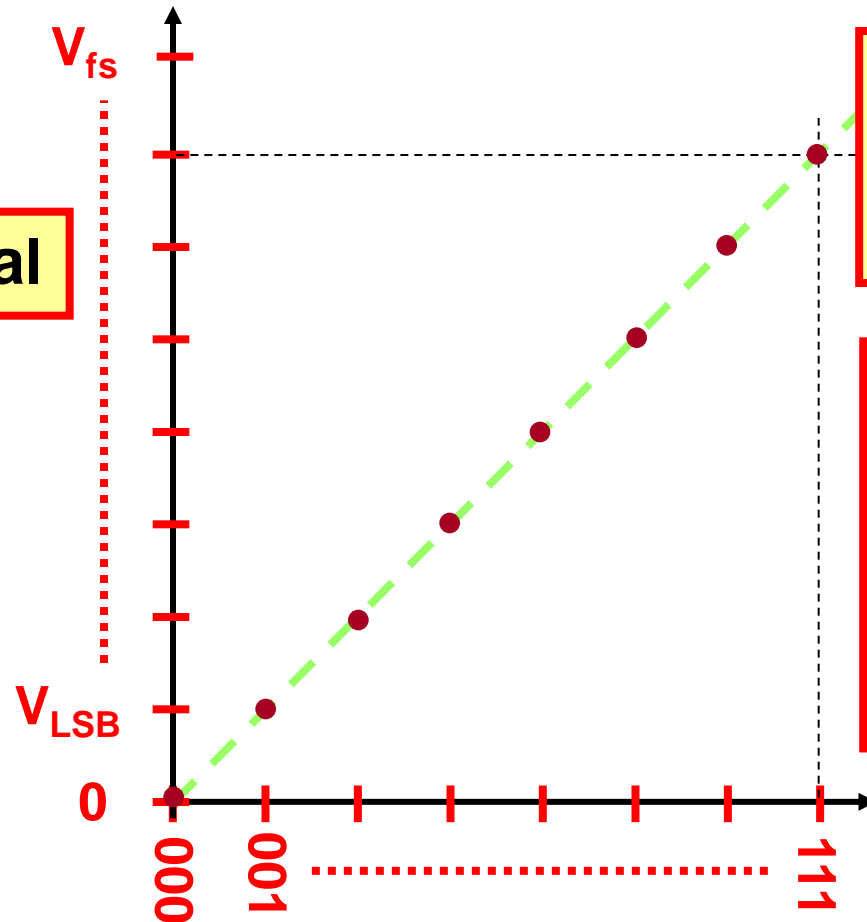
Linäritetsfel

Metod:
Svårt! Bästa
passning
Ev.
Korrigera
efter tabell

Digital Signal

Fel i DA-omvandling

Analog Signal

DA-omvandling är i teorin en entydig operation

Fel pga brus, toleranser och noggrannhet i: V_{ref} , komponenter, OPförstärkare

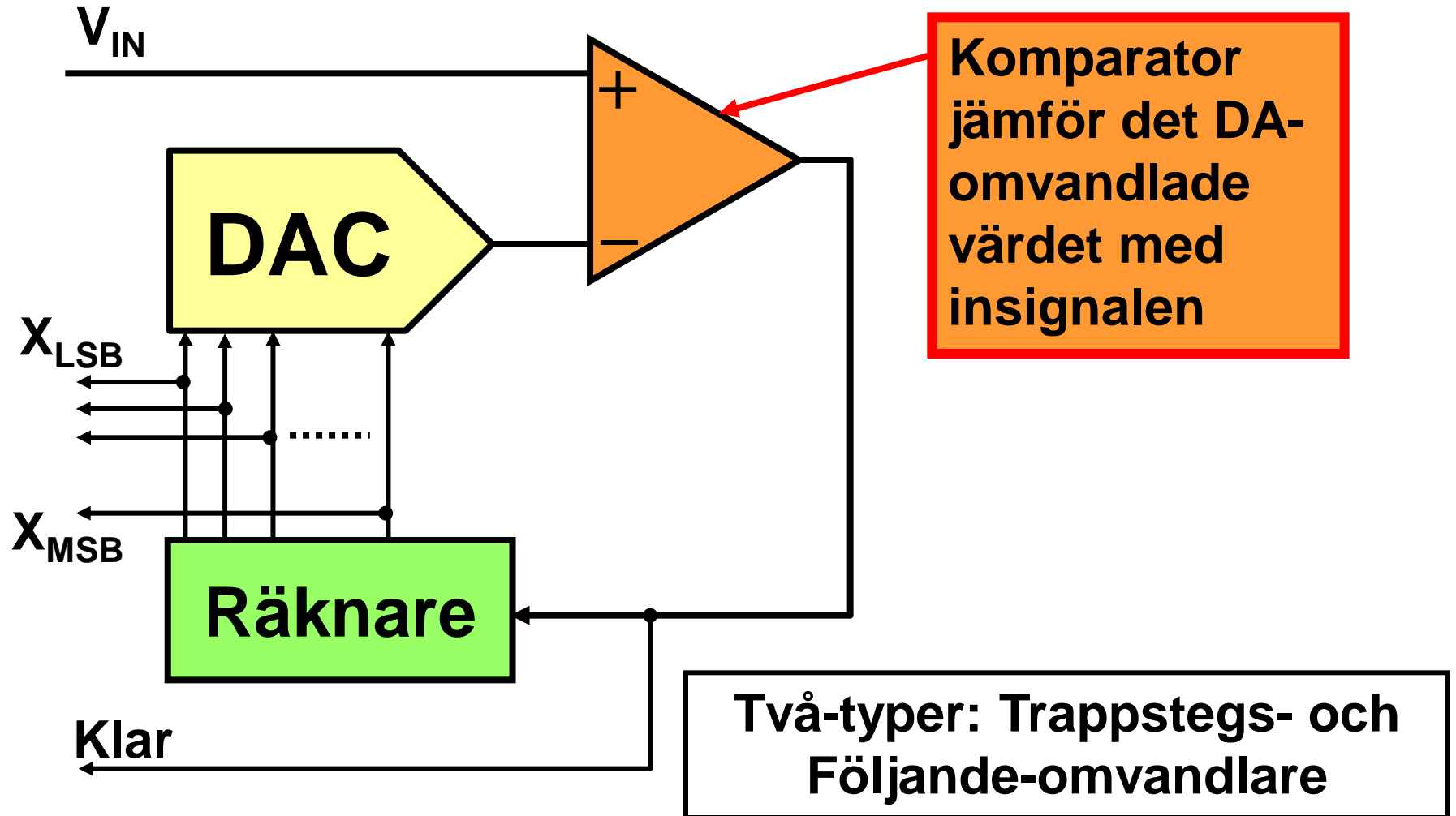
Digital Signal

Kuriosa

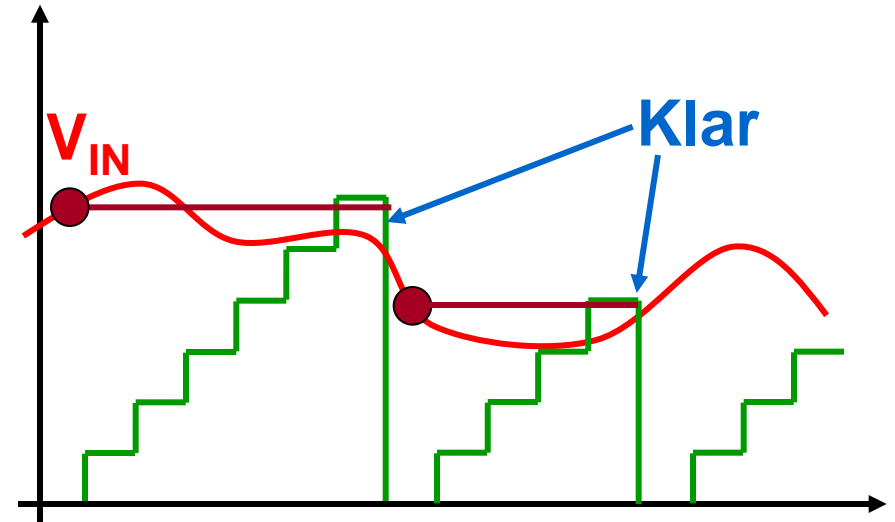
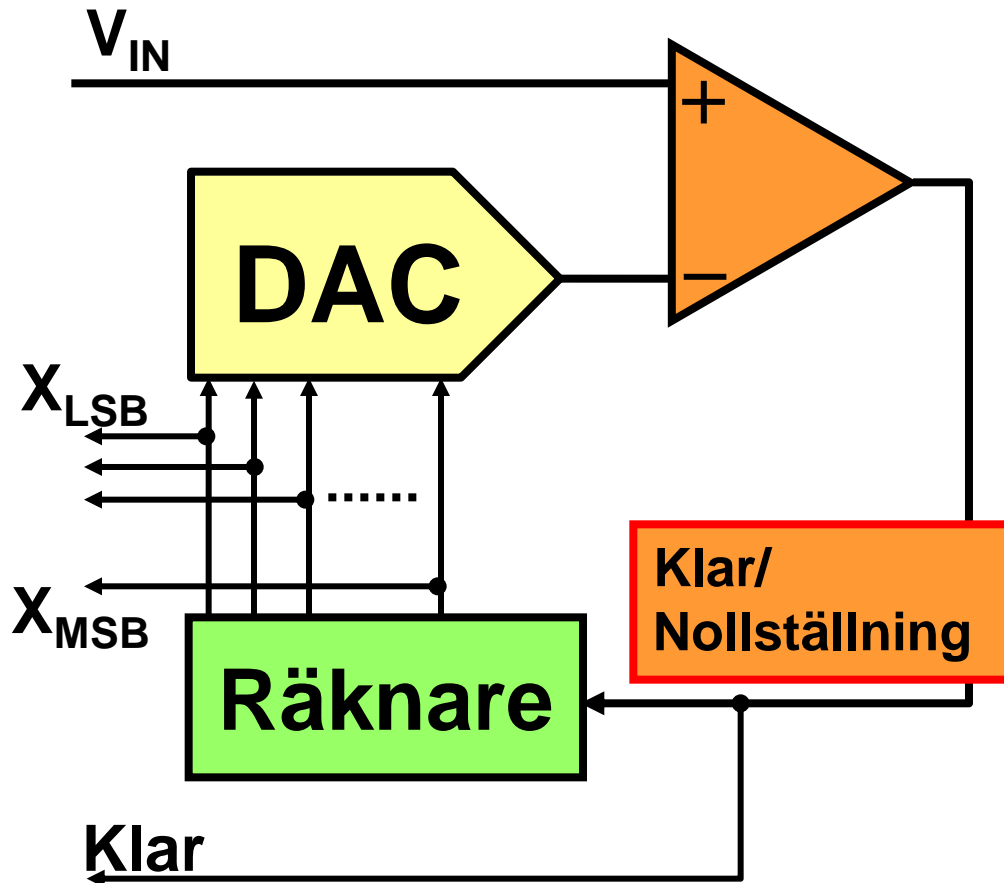
- **Ovanliga omvandlare**

Räknarbaserad AD-omvandlare

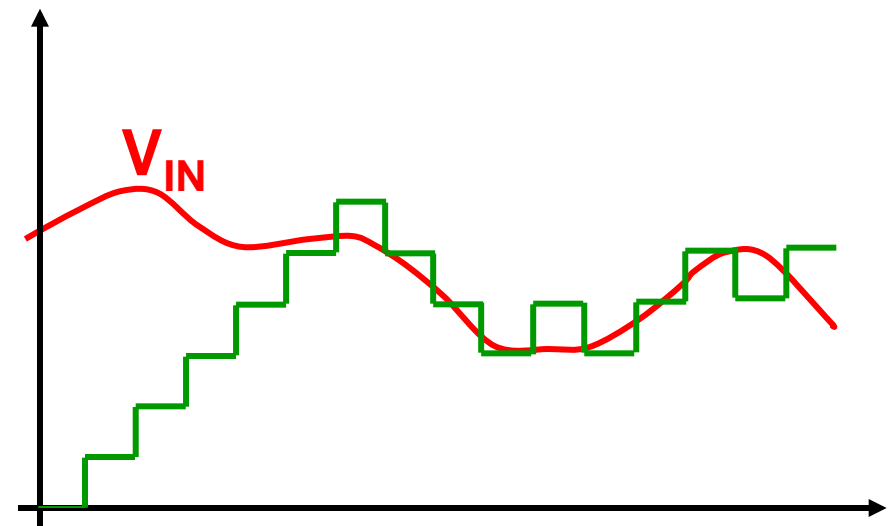
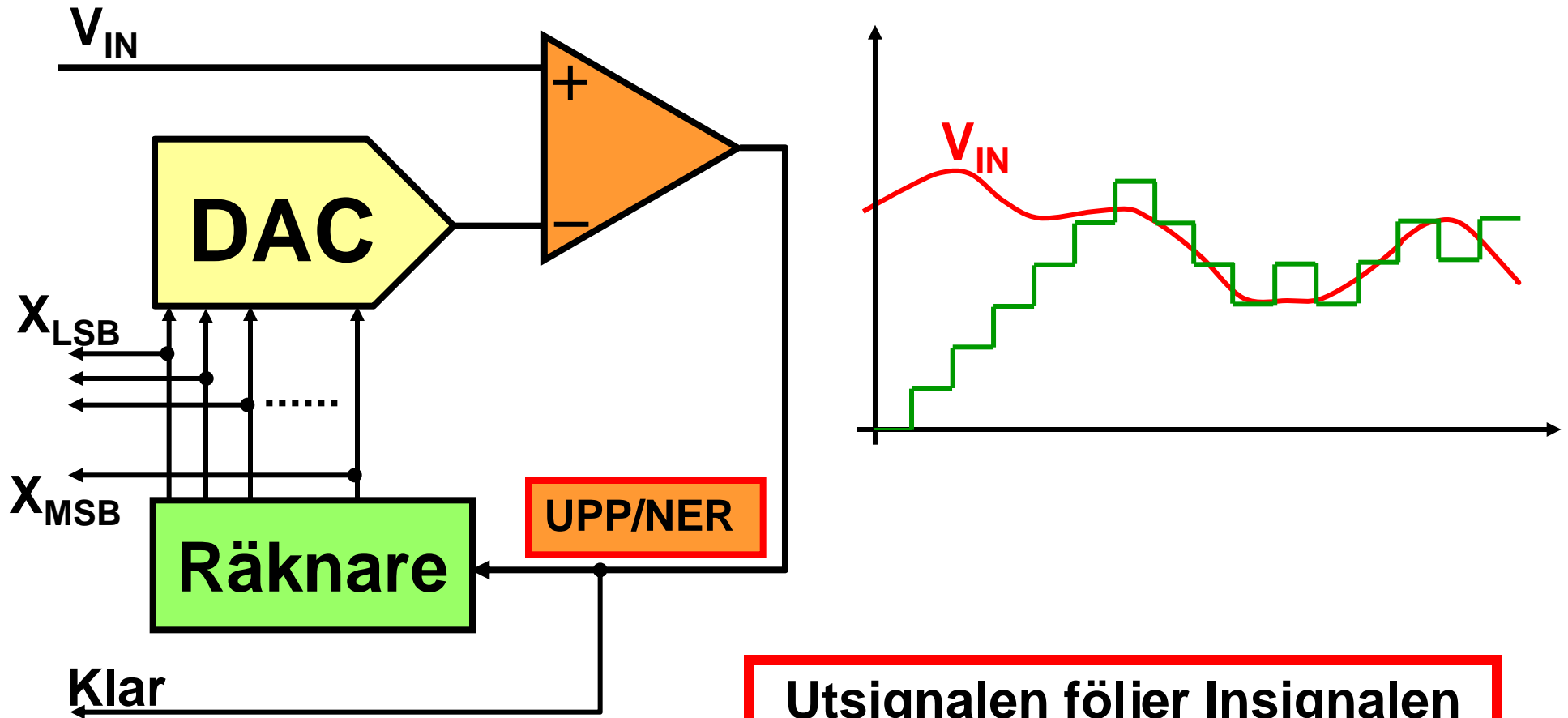

Trappstegsomvandlare

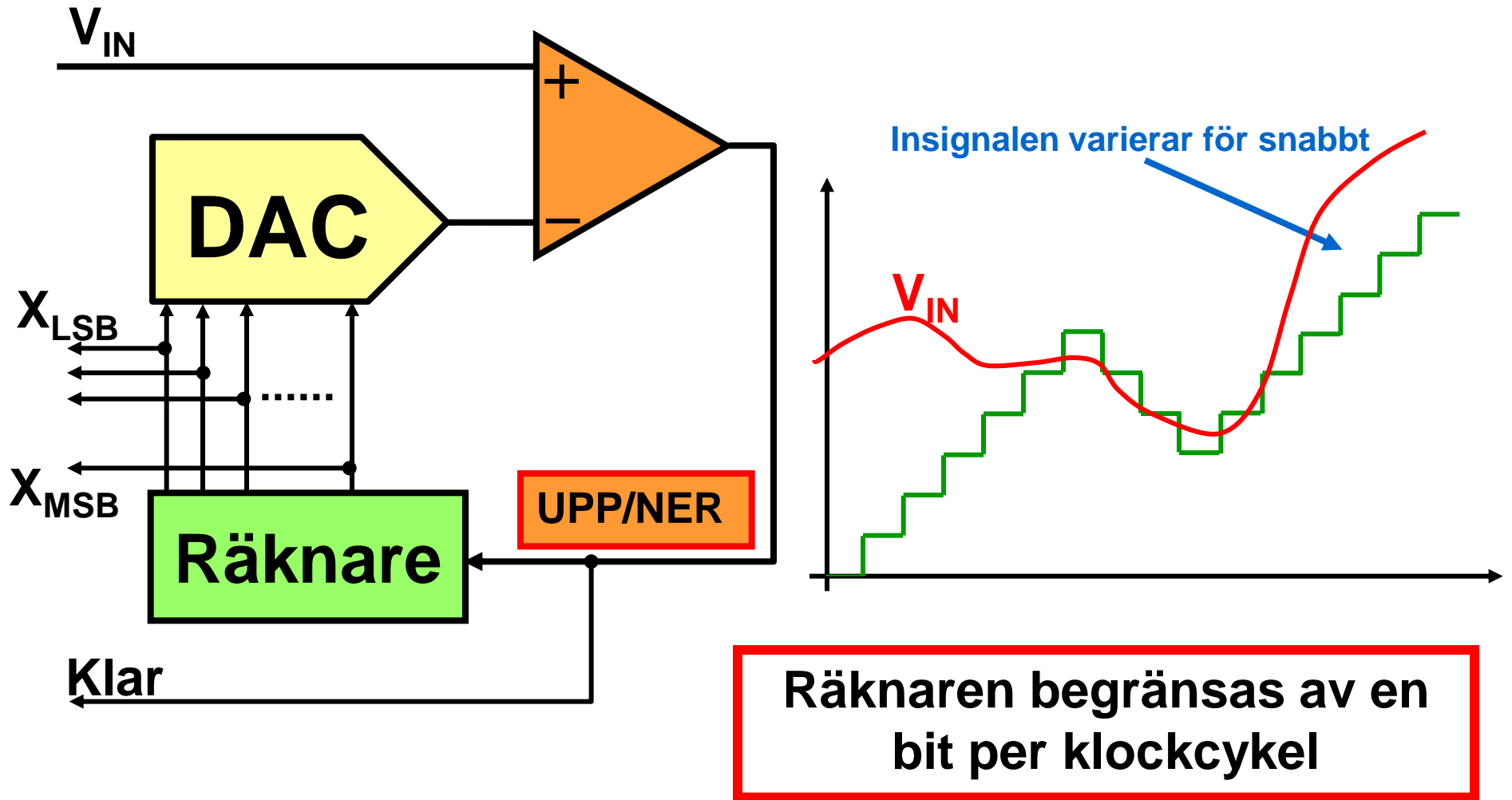
Omvandlingstid beror på Insignalsnivån

Följandeomvandlare

Utsignalen följer Insignalen
Snabbare än Trappstegs

Följandeomvandlare

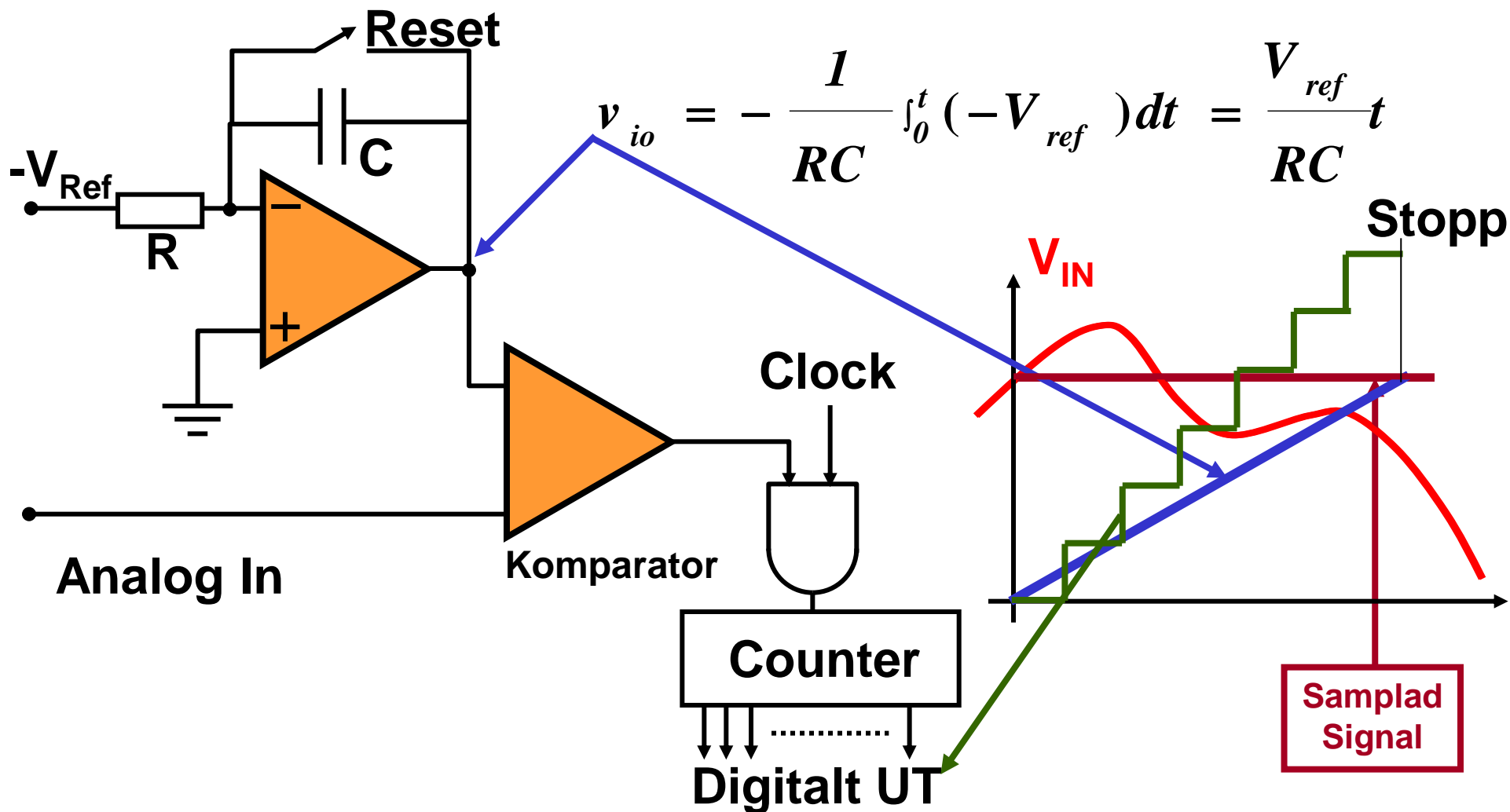
Räknaren begränsas av en bit per klockcykel

Omvandlingstid

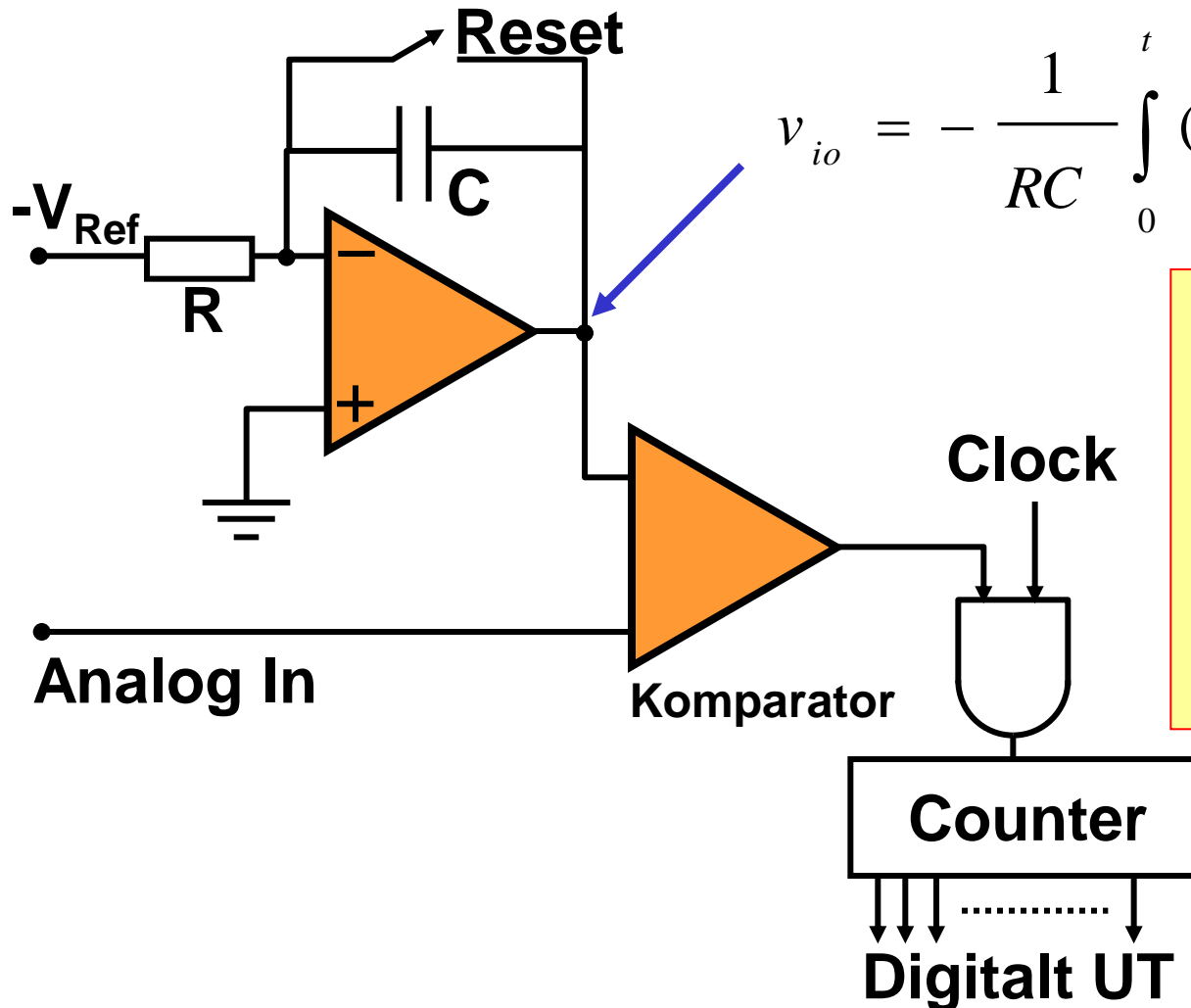
Trappstegsomvandlare	$2^N - 1$
Succesiv approximation	N
Flash	1

Men snabbare omvandling
betalas med extra hårdvara

Integrerande Omvandlare, Single Slope

Integrerande Omvandlare, Single Slope

$$v_{io} = - \frac{1}{RC} \int_0^t (-V_{ref}) dt = \frac{V_{ref}}{RC} t$$

Oladdad Kondensator.
Kondensatorn laddas tills
komparaton slår om.

Räknarvärdet mått på tid
som är proportionellt mot
spänningen.

Problem:
Komponentpassning
Drift